



JOHN IRVING



**AKO
OSLOBODIŤ
MEDVEDE**

PLUS

Ako oslobodiť medvede

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.sk



John Irving

Ako oslobodiť medvede – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS  **MEDIA** a.s.



JOHN IRVING



**AKO
OSLOBODIŤ
MEDVEDE**

Copyright © John Irving 1968
John Irving has asserted his right under the Copyright,
Designs and Patents Act 1988
to be identified as the author of this work.

All rights reserved.

Translation © Marián Gazdík, 2018

Cover © Tomáš Cikán, 2018

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-0363-5
ISBN e-knihy 978-80-566-0435-9 (1. zverejnenie, 2018)

**Túto knihu venujem
VIOLETTE a spol.
na pamiatku
GEORGEA.**



SIGGY

Pravidelná strava vo Viedni

Mohol som ho tam nájsť každé poludnie, sedel na lavičke v Rathaus Parku s malým tučným vreckom redkoviek zo skleníka v lone a s fľašou piva v ruke. Vždy si priniesol vlastnú soľničku; musel ich mať tucty, lebo si z tej hromady neviem vybaviť nijakú konkrétnu. Nikdy to však neboli nejaké výrazné soľničky, a dokonca raz jednu aj vyhodil; jednoducho ju zabalil do prázdneho vrecka od redkoviek a odhodil ju do jedného zo smetných košov v parku.

Každé poludnie vždy tá istá lavička – tá s najmenej trieskami na okraji parku, najbližšie k univerzite. Občas mal so sebou aj zápisník, ale vždy menčestrovú maskáčovú bundu s bočnými vreckami a s veľkým úložným vakom na chrbte. Redkovky, fľaša piva, soľnička a niekedy zápisník – to všetko v dlhom vypúčajúcom úložnom vrecku. Keď kráčal, neniesol si v rukách nič. Tabak a fajky mal v bočných vreckách bundy; mal aspoň tri rôzne fajky.

Hoci som predpokladal, že je študent ako ja, nevidel som ho predtým v nijakej univerzitnej budove, len v radničnom parku každé poludnie počas prvých jarných dní. Často som sedával na lavičke oproti nemu, keď jedol. Ja som mal svoje noviny a bolo to vynikajúce miesto na pozorovanie dievčat kráčajúcich po chodníku; mohli ste sa pozeráť na ich nohy bledé na konci zimy s kostnatými kolenami, dievčatá v blúzkach, v priesvitných hodvábnych šatách. No on ich nesledoval; len tam ostražito sedel nad svojím vreckom s redkovkami ako veverička. Slnko mu svietilo pomedzi latky lavičky do lona, že vyzeral ako zebra.

Vyššie týždňa som ho takto pozoroval, kým som si nevšimol ďalší z jeho zvykov. Niečo si čarbal na vrecko s redkovkami a tie drobné útržky si vždy odkladal do vrecka. No častejšie si písal do zápisníka.

Jedného dňa urobil toto: videl som, ako si vopchal do vrecka drobnú poznámku na vrecku s redkovkami, odišiel od lavičky

a o kúsok ďalej na chodníku sa rozhodol ešte raz sa na ňu pozrieť. Vytiahol ten kúsok papiera a prečítal si ho. Potom ho odhodil, a ja som si prečítal toto:

Je nevyhnutné fanaticky dodržiavať dobré zvyky.

Až neskôr, keď som čítal jeho slávny zápisník – jeho Poéziu, ako o ňom hovoril –, som si uvedomil, že túto poznámku celkom neodhodil. Iba ju trochu zmenil.

Pre dobré zvyky sa oplatí byť fanatický.

No vtedy v Rathaus Parku s malým zdrapom papiera z vrec-ka na reďkovky, som nedokázal odhadnúť, že je básnik a autor maxím; myslel som si len, že je to zaujímavý chlapík, s ktorým by bolo fajn sa zoznámiť.

Ťažké časy

Na Josefsgrasse, za budovou Parlamentu, je miesto, kde sa dajú dobre kúpiť motorky z druhej ruky. Za to, že som ho objavil, sa môžem poďakovať doktorovi Fichtovi. Práve zo skúšky u doktora Fichta som nedávno vyletel, čím som sa dostal do takej nálady, že som zmenil svoj obedňajší rituál v Rathaus Parku.

Prešiel som množstvom malých klenieb zapáchajúcich tak trochu po močiari, popri pivničných obchodoch s plesnivejúcimi šatami do časti s garážami, obchodmi s pneumatikami a automobilovými súčiastkami, kde zašpinení muži v overaloch s hrkotaním gúľali von na chodník všelijaké veci. Náhodou som narazil na špinavý výklad, ktorý mal v rohu kartónovú vývesku U FABERA; ako reklama tam nebolo nič okrem hluku, čo sa valil von z otvorených dverí. Kúdoly výfukového dymu tmavé ako búrkové mraky, séria revúcich výstrelov, ktoré sa odrážali a vznášali dohora. Cez výklad som rozoznal dvoch mechanikov, ako túrujú škrtiaci ventil dvoch motocyklov; na plošine najbližšie pri okne boli aj ďalšie motorky, no tie boli lesklé a tiché. Na betónovej podlahe pri dverách, strácajú sa vo výfukových plynoch, boli roztrúsené rôzne nástroje a veká z nádrží – spice z kolies a ráfiky, blatníky a káble – a dvaja zaujatí mechanici sa zohýnali nad motorkami; hrali sa so škrtiacou klapkou, pridávali a uberali plyn. Vyzerali pritom tak vážne a tak sa sústredili na zvuk ako nejakí hudobníci, keď si ladia nástroje pred koncertom. Vdýchol som vzduch od dverí.

Hneď spoza nich ma sledoval akýsi šedivý muž v obleku so širokou zamastenou fázónkou; najmatnejšou časťou jeho odevu boli gombíky. O dvere vedľa neho sa opieralo veľké reťazové koleso – spadnutý mesiac so zubami ako píla, tak veľmi natretý vazelínou, až absorboval všetko svetlo, ktoré sa hneď odrazilo na mňa.

„Herr Faber osobne,“ ozval sa muž a pichol sa palcom do hrude. Vyviedol ma von z dverí naspäť na ulicu. Keď sme boli ďalej od hluku, prezeral si ma s ľahkým úsmevom, ktorý odhaľoval zlaté korunky.

„Á!“ ozval sa. „Univerzita?“

„Ak boh dá,“ odvetil som, „ale je to nepravdepodobné.“

„Doľahli na vás ťažké časy?“ vypytoval sa Herr Faber. „Akú motorku si predstavujete?“

„Nič si nepredstavujem,“ odvetil som.

„Á, nikdy nie je ľahké sa rozhodnúť,“ povedal Faber.

„Je to hrozné,“ súhlasil som.

„No, veď to poznám,“ povedal. „Niektoré motorky sú pod vami ako šelmy, *vážne* – naozajstné šelmy! A niektorí ľudia presne to chcú. Presne to hľadajú!“

„Mám závrat, už len keď si to predstavím,“ vyhlásil som.

„Presne, presne,“ povedal Herr Faber. „Viem, čo máte na mysli. Mali by ste sa porozprávať s pánom Javotnikom. Je študent – ako vy! Každú chvíľu sa vráti z obeda. Pán Javotnik je v tom majster, naozaj vie ľuďom pomôcť rozhodnúť sa. *Virtuóz* v rozhodnutiach!“

„Úžasné,“ povedal som.

„A moja radosť a moja úľava,“ povedal. „Uvidíte.“ Herr Faber nahol svoju slizkú hlavu nabok a s ľúbezným výrazom načúval zvukom *vrrr, vrrr, vrrr*, čo vydávali motorky za dverami.

Šelma podo mnou

Pána Javotnika som spoznal podľa jeho menčestrovej poľovníckej bundy s fajkami, ktoré mu trčali z bočných vreciek. Vyzeral ako mladý muž, ktorý sa vrátil z obeda a ústa ho štípu od slanej chuti.

„Á!“ ozval sa Herr Faber a urobil dva drobné kroky, ako keby nám chcel zatancovať. „Pán Javotnik, tento mladík sa nevie rozhodnúť,“ upozornil ho.

„Takže tak – prečo si nebol v parku?“ čudoval sa Javotnik.

„Á! Čo?“ zapišťal Herr Faber. „Vy sa poznáte?“

„Veľmi dobre,“ odvetil Javotnik. „Povedal by som, veľmi dobre. Toto bude to najosobnejšie rozhodnutie, to som si istý, Herr Faber. Keby ste nás nechali.“

„No dobre,“ odvetil Faber. „Veľmi dobre, veľmi dobre,“ a odkradol sa od nás, vrátil sa k výfuku vo dverách.

„Grobian, samozrejme,“ vyhlásil Javotnik. „Nemáš v úmysle nič kúpiť, však?“

„Nie,“ odvetil som. „Len som sa tu náhodou ocitol.“

„Divné, že som ťa nevidel v parku.“

„Doľahli na mňa ťažké časy,“ odvetil som.

„U koho si mal skúšku?“ spýtal sa.

„U Fichta.“

„Teda Ficht. Môžem ti o ňom niečo povedať. Má zhnité ďasná, medzi seminármi používa malú kefku – natiera si ďasná nejakým svinstvom z hnedej fľaštičky. Z jeho dychu by uschla aj burina. Aj naňho doľahli ťažké časy.“

„Dobre vedieť,“ poznamenal som.

„Vôbec ťa nezaujímajú motorky?“ spýtal sa. „Mňa áno, najradšej by som na nejakú skočil a odišiel z tohto mesta. Viedeň sa k jari

chová macošsky, naozaj. Ale, samozrejme, nemohol by som dať viac ako polovicu za hociktorú motorku tam vnútri.“

„Ani ja,“ odvetil som.

„Vážne?“ divil sa. „Ako sa voláš?“

„Graff,“ prezradil som mu. „Hannes Graff.“

„No, Graff, je tam vnútri jedna taká zvlášť pekná motorka, ak by si sa niekedy chcel vybrať na výlet.“

„Nemohol by som dať viac ako polovicu, vieš, a zdá sa, že ty si viazaný k tejto práci,“ odvetil som.

„Ja nie som nikdy viazaný,“ vyhlásil Javotnik.

„No možno si si tu zvykol,“ povedal som mu. „Zvykom sa človek nemá vysmievať, vieš.“ Na chvíľu sa oprel dozadu o päty, vybral si z bundy fajku a poklepal si ňou o zuby.

„Aj ja som za každú dobrú šialenosť,“ vyhlásil. „Volám sa Siggy. Siegfried Javotnik.“

Hoci vtedy si to nepoznačil, neskôr túto myšlienku doplnil do svojho zápisníka pod upravený verš o zvyku a fanatickosti sformuloval novú maximu.

Nechajte sa slastne viesť skutočným pudom!

V to popoludnie na chodníku možno nemal u seba zápisník alebo zdrap z vrecka redkoviek a musel cítiť naliehanie Herr Fabera, ktorý na nás zísal tak úzkostlivo, až mu hlava vytrčala von zo zadymenej garáže ako hadí jazyk.

„Pod' so mnou, Graff,“ presviedčal ma Siggy. „Posadím ťa na šelmu.“

Prešli sme po klzkej dlážke garáže k dverám na zadnej stene, na ktorých visel terč; dvere aj terč viseli nakrivo. Terč bol celý rozhrzený, jeho stred bol nerozoznateľný od zachlpených kusov korku všade naokolo, akoby ho napadli francúzskymi kľúčmi namiesto šípok alebo akoby ho šialení mechanici roztrhali v zuboch.

Vyšli sme von do uličky za garážou.

„Ach, nuž, Herr Javotnik,“ oslovil ho Herr Faber. „Myslíte to vážne?“

„Smrteľne,“ odvetil Siegfried Javotnik.

Bola prikrytá lesklou čiernou plachtou a opierala sa o stenu garáže. Zadný blatník mala hrubý ako môj prst, ťažké kusisko chrómu, na ktorom prischlo sivé blato, hlboko vryté do zadnej pneumatiky, a prekrylo jeho pôvodnú farbu – pneumatika, blatník a medzi nimi dokonalá zívajúca medzera. Siggy stiahol plachtu.

Bola to stará, úboho vyzerajúca motorka, ktorej chýbali jemné línie a vyplnené miesta; medzi jednotlivými časťami mala voľný priestor, kam by nejaký babrák mohol vsunúť škatuľu na náradie, malý otvorený trojuholník medzi motorom a nádržou – nádrž, šťihla čierna slza sedela ako príliš malá hlavička na objemnom tele; bola taká nádherná, ako je niekedy zbraň – napriek svojej evidentne nepeknej funkcii. Bola ťažká, to áno, a vyzerala, akoby vtiahla brucho do seba, ako vychudnutý zhrbený pes vo vysokej tráve.

„Virtuóz, tento chlapec!“ oduševňoval sa Herr Faber. „Je mojou radosťou a potešením.“

„Je britská,“ oznámil Siggy. „Royal Enfield, pred pár rokmi vyrobili pár týchto kúskov. Vyzerá tak dobre, ako funguje. Sedemsto kubických centimetrov. Nové pneumatiky a reťaze, spojku sme opravili. Je ako nová.“

„Tento chlapec, on túto starkú fakt miluje!“ rozohnil sa Faber. „Vo svojom voľnom čase na nej robil úplne sám. Je ako *nová!*“

„Je nová, jasné,“ zašepkal Siggy. „Objednal som z Londýna novú spojku, novú reťaz, piesty a krúžky a on si myslel, že je to na iné motorky. Ten starý zlodej nepozná jej pravú cenu.“

„Posadte sa na ňu!“ vyzval ho Herr Faber. „Len sa posadte a počítate pod sebou šelmu!“

„Ideme pol na pol,“ zašepkal Siggy. „Ty to zaplatíš hneď teraz a ja ti to vrátim zo svojich výplat.“

„Naštartuj ju,“ povedal som mu.

„Nuž,“ ozval sa Faber, „pán Javotnik, nie je celkom pripravená na štart v tejto chvíli, či je? Asi v nej nie je benzín.“

„Ale nie,“ odporoval Siggy. „Mala by sa dať naštartovať hneď teraz.“ Prešiel popri mne a nakopol nožný štartér; trochu sa pohral s motorom – poštekľil karburátor, oneskoril zážih a opäť pridal. Potom sa postavil vedľa mňa a celou silou dopadol na štartér. Motor nasal palivo a zakašľal, no tyčka štartéra sa vymrštila naspäť; znovu na ňu skočil a ešte raz, a tentoraz sa motor chytil – nie s ostrými zvukmi *vrri*, ale s nižšími, pravidelnejšími výbuchmi *vr*, *vr*, s dunivým zvukom ako traktor.

„Počujete to?“ skríkol Herr Faber, ktorý sa zrazu započúval – hlavu nahol nabok a rukou si prechádzal po ústach, ako keby čakal, že začuje klepať ventil, ale nezačul. Čakal, že bude počuť nejaký zádrh pri voľnobehu, ale nepočul nič – aspoň nie celkom. Hlavu nahol nabok ešte viac.

„Virtuóz,“ pochválil ho Faber a tváril sa pritom, akoby tomu naozaj veril.

Šelma Herr Fabera

Kancelária Herr Fabera bola na prvom poschodí garáže, ktorá vyzerala, ako keby nemohla mať prvé poschodie.

„To je ale smradľavý hajzel,“ podotkol Siggy. Herr Faber začína byť z jeho správania nervózny.

„Už sme určili cenu toho kúska?“ spýtal sa Faber.

„Áno, určili,“ odvetil Siggy. „Dvetisíc sto šilingov, tak to bolo, Herr Faber.“

„Ach, veľmi dobrá cena,“ povedal Faber neistým hlasom. Zaplatil som.

„A mohol by som vás otravovať ešte trochu, Herr Faber?“ spýtal sa Siggy.

„Čo?“ zaúpel Faber.

„Mohli by ste mi dať celý môj doterajší plat?“ dožadoval sa Siggy.

„Ale, Herr Javotnik!“ zvolal Faber.

„No tak, Herr Faber,“ naliehal Siggy. „Vedeli by ste to zariadiť?“

„Ty si ale prefíkaný, chceš úbohého starca obrať o peniaze,“ postížoval sa Faber.

„No, sprostredkoval som pre vás pár výnimočných kšeftov,“ povedal Siggy.

„Si špinavý mladý prefíkaný pankhart,“ ulavil si Herr Faber.

„Vidíš, Graff?“ spýtal sa ho Siggy. „Ach, Herr Faber, som presvedčený, že vo vašom nežnom srdci sa ukrýva skutočná šelma.“

„Hajzli!“ zareval Herr Faber. „Zlodejskí hajzli všade, kam sa pozriem!“

„Keby ste mi mohli vyplatiť môj doterajší plat,“ naliehal Siggy. „Keby ste to len mohli urobiť. Odídem tu s Graffom. Musíme ešte niečo trochu doladiť.“

„Á,“ skríkol Faber. „Tá motorka nepotrebuje nič doladiť!“

Jemné doladenie

Večer sme sedeli v kaviarni Volksgarten a kochali sa výhľadom na skalku až k stromom a pozerali dolu do mlák, v ktorých sa odrážali zelené a červené svetielka natiahnuté nad terasou. Všetky dievčatá boli vonku; pomedzi stromy sem doliehali ich hlasy tak naliehavo a vzrušujúco; ako vtáčiky, dievčatá v meste vždy predchádzal hluk – podpätky na chodníku a sebaisté hlasy, ktorými sa zverovali jedna druhej.

„No, Graff, je to noc plná kvetov,“ rozplýval sa Siggy.

„To je,“ súhlasil som. Prvá ťažká jarná noc, s vlhkou, ťažko zapamätateľnou horúčavou vo vzduchu a dievčatá s holými ramenami.

„Bude to super výlet *prásk! prásk!*“ zvyškol Siggy. „Myslel som na to už dlho, Graff, a viem, ako to nepokašľať. Nijaké plánovanie, Graff – to je prvá vec. Nijaké trasy na mapách, nijaké dátumy, kedy sa niekam dostať, ani kedy sa vrátiť. Len si to predstav! Predstav si hory, alebo si predstav pláže. Pomysli na bohaté vdovy a sedliacke dievčatá! Potom len ukáž smerom, kde si myslíš, že budú, a takisto si vyber aj cesty – podľa zákrut a vrchov. To je druhá vec – vyberieme si cesty, ktoré bude táto šelma milovať.“

„Ako sa ti páči motorka, Graff?“ spýtal sa ma.

„Zbožňujem ju,“ povedal som mu, hoci ma na nej neodviezol ďalej ako pár blokov, od Fabera cez námestie Schmerlingplatz po Volksgarten. Bola to skvelá, hlučná, pulzujúca vec pod vami – rozbiehala sa ako veľká ostrážitá mačka; chodci z nej nespúšťali zrak, aj keď bežala len na voľnobeh.

„Oblúbiš si ju ešte viac,“ povedal Siggy. „Vysoko v horách. Pôjdeme do Talianska! Budeme cestovať naľahko – to je tretia vec, cestovať naľahko. Vezmem si svoj veľký ruksak, všetky naše veci dáme do jedného vaku a spacie vaky skrútime na vrch. Nič iné. Len pár udíc. Cestou cez hory do Talianska budeme chytať ryby.“

„Srať na doktora Fichta!“ vykrikol.

„Srať naňho,“ pridala som sa.

„Nech mu vypadajú všetky zuby!“

„V opere.“

„Srať naňho nadobro!“ zvolal Siggy. A potom sa spýtal: „Graff? Nie je ti ľúto, že si vyletel, či áno? Chcem povedať, nezáleží na tom až tak veľmi.“

„Na tom nezáleží,“ vyhlásil som a fakt na tom nezáležalo, keď noc voňala ako vlasy mladého dievčaťa. Dlhé konáre ťažkých stromov sa hrbili, svišťali nad skalkou a tlmili zvuky v mlákach.

„Skoro ráno si pobalíme veci a vypadneme,“ navrhol Siggy. „Už nás počujem! Prehrmíme okolo univerzity, skôr ako si Ficht vyčistí đasná! Vypadneme z Viedne, skôr ako si odštupluje svoju fľašu s tým svinstvom.“

Pôjdeme popri paláci. Všetkých zobudíme! Budú si myslieť, že je to *Strassenbahn*, ktorá ušla z koľajníc, alebo hroch!“

„Prdiaci hroch,“ kontroval som.

„Celá armáda prdiacich hrochov!“ zvolal Siggy. „A potom budeme vonku na krivolakých cestách. Budeme mať stromy nad hlavami a svrčky nám budú padať z heliem.“

„Ja nemám helmu,“ povedal som.

„Mám pre teba jednu,“ povedal Siggy, ktorý sa na tento výlet pripravoval.

„Čo ešte potrebujem?“ spýtal som sa.

„Ochranné okuliare,“ povedal. „Aj tie mám. Pilotské okuliare z prvej svetovej vojny – žabie oči so žltými sklami. Sú fantastické! A baganče,“ povedal Siggy. „Mám pre teba naozaj super baganče.“

„Mali by sme ísť baliť,“ povedal som.

„No, mali by sme doraziť pivo.“

„A potom vyraziť.“

„Vyraziť s hrmením!“ povedal Siggy. „A zajtra večer si usrkneme z rieky v horách alebo budeme piť vodu z jazera. Spať v tráve a vstávať so slnkom.“

„S rosou na perách.“

„S vidieckymi dievčatami okolo nás!“ povedal Siggy. „Ak nepríde k Božiemu zásahu.“

Tak sme to dopili. Z terasy bolo počuť mätež hlasov, tváre pri stoloch okolo nás plávali a poskakovali v našich pivách.

Potom skočil na nožný štartér a ozval sa vzdialený zvuk piestov, ktorý akoby vychádzal celé kilometre spod motora. Započúval som sa do vrčania, keď motor naskočil, a pomalého bezpečného bubnovania, keď šiel na voľnobeh. Siggy ho nechal zahriať a ja som sa poobzeral ponad živé ploty na stoly na terase. Ľudia, ktorí sa na nás pozerali, neboli podráždení, ale prestali mrmlať a nahli hlavou smerom k nám; pomalé tempo nášho motora ladilo s rytmom prvých poryvov ťažkého jarného vzduchu.

V zadnom vaku Siggyho poľovníckej bundy sa objavila nová hrča; keď som sa znovu pozrel na stôl, všimol som si, že zmizla soľnička.

Prvý boží zásah

Riadil Siggy. Prešli sme cez oblúk na Námestie hrdinov; naklonil som hlavu dozadu a pozoroval som, ako holuby lietajú medzi strechami budov; z vládnych budov na mňa hľadeli buclatí barokoví anjelici. Cez slávny žltý odtieň mojich pilotských okuliarov z prvej svetovej vojny sa mi ráno zdalo zlatšie, než naozaj bolo.

Po Mariahilferstrasse kráčala akási starena, ktorá žula žuvačku a tlačila nákupný vozík s kvetinami. Zastavili sme sa na chodníku vedľa nej, aby sme si kúpili pár krókusov; strčili sme si ich do vetracích dierok v motokárskych prilbách. „Z týchto chalanov nič dobré nevzide,“ zahundrala bosorka so zhnitými ďasnami.

Viezli sme sa ďalej a hádzali kvety dievčatám, ktoré čakali na autobus. Dievčatá si zložili z hlavy šatky; trepotali sa im okolo krku a väčšina z nich už kvety mala.

Vyrazili sme zavčasu; stretli sme sa s konskými povozmi prichádzajúcimi na Naschmarkt so zeleninou, ovocím a ďalšími kvetmi. Raz sme predbehli koňa ohlušeného dopravou, ktorý sa vzpínal, keď začul našu motorku. Veselí povozníci vykrikovali zo škripajúcich kozlíkov; niektorí kočiši mali so sebou manželky a deti; bol to úchvatný deň.

Schönbrunn vyzeral opustený; nijaké autobusy s turistami, nijaké davy s fotoaparátmi. Nad zámockým pozemkom visela chladná hmla; riedky opar sa vznášal nad upraveným živým plotom a plazil sa ako korytnačka po zelených trávnikoch. Hľadeli sme, ako sa krajina prevaľuje k nám a zase mizne.

Na predmestí Hietzingu, na vidieckom okraji zámockých pozemkov, sme zacítili prvé závany zápachu zoo.

Zastali sme na semafore a hluk motora bežiaceho na voľnobeh prehlušilo trúbenie slona.

„Máme dosť času, však?“ vypytoval sa Siggy. „Chcem povedať, že podľa mňa máme všetok čas sveta.“

„Nemali by sme odísť z Viedne bez toho, aby sme videli, ako jar vtrhla do zoo.“

Nuž, áno – Hietzingská zoo s kamennou bránou, cez ktorú vpúšťal ľudí muž v čiapke so zeleným šiltom, pripomínajúci žabu. Siggy zaparkoval motorku radšej ďalej od stromov, od ich kvapkajúcej miazgy, zarovno s búdkou, kupolovitým stánkom predavača lístkov. Nad ním sme videli hlavu žirafy, ktorá sa hojdala na krku vysokom ako tyč. Vratké telo žirafy nasledovalo krk; jej nohy s kopytami ako vedrá sa snažili držať krok. Na brade mala odraté miesto bez chlupov, ktoré si škrabala o vysoký drôtený plot.

Žirafa sa zahľadela pozdĺž línie plotu ku skleníkom botanických záhrad; tabule skla boli ešte stále chladné s kvapôčkami rosy. V kamenistej uličke nebol nikto iba čistič kliebok, ktorý sa zohýnal nad zmetákom.

Hietzingská zoo tu nebola dlho, ale budovy boli staré ako Schönbrenn; bola súčasťou zámockého pozemku, jej budovy boli teraz v troskách – bez striech, často len s tromi múrmi, s otvorenými priestormi vyplnenými mrežami alebo priečkami. Zvieratá zdedili ruiny.

Zoo sa prebúdza a vydáva pritom rôzne zvuky. Mrož grgal vo svojom mútnom jazierku; na jeho okraji sme videli nehybné staré ryby, mrož ich vyhadzoval von a na fúzoch mu ostávali šupiny. Jazierko s kačkami rozprávalo o raňajkách a o niečo ďalej v uličke si nejaké zviera búchalo hlavu o klietku.

Pavilón so vzácnymi vtákmi nás privítal hlukom – malé a veľké dámy v slušivých klobúčikoch so zlomenými hlasmi zboristiek; kondory s fádnyim perím sedeli ako nemilosrdní vládcovia na popadaných stĺpoch, usadené na spadnutej buste nejakého habsburského veľikána. Privlastnili si piedestály a zazerali na pletivo natiahnuté na troskách nad nimi. V burine na zemi ležala rozpáraná mršina ovce, a nejaký vtáčí Juhoameričan s hrôzostrašným rozpätím krídel mal kúsky starého mäsa v pierkach na hrudi; muchy

cikcakovito lietali z ovce na vtáka a kondor po nich sekal svojím vrúbkovaným zobákom farby kosti.

„Naši operení priateľa,“ vyhlásil Siggy a išli sme sa pozrieť, čo to dupoce v klietke.

Bol to slávny ázijský medveď ušatý, hojdal sa skrčený v rohu klietky a zadkom pritom udieral do mreží. K mape sveta bola pripevnená aj malá vytlačená legenda o medveďovi, s oblasťou jeho výskytu vytieňovanou načierno. Červená hviezdička označovala miesto v Himalájach, kde ho odchytil človek, ktorý sa volal Hinley Gouch. Ázijský medveď ušatý, ako vysvetľoval text, mal klietku, ktorá bola odvrátená od ostatných medveďov, lebo sa „rozzúrnil“, keď ich videl; bol to obzvlášť divoký medveď, ako tvrdil opis. Železné mreže ho uzatvárali v jeho trojstrannej ruine, lebo by sa podhrabal aj cez betón.

„Rád by som vedel, ako ho starý Gouch dostal,“ vyhlásil Siggy.

„Asi do siete,“ odvetil som.

„Možno ho prehovoril, aby prišiel do Viedne,“ povedal Siggy. No nemysleli sme si, že Hinley Gouch bol Viedenčan. Skôr to bol jeden z tých pochabých Britov, ktorý s pomocou stovky statných šerпов zahnal medveďa do pripravenej jamy.

„Bola by to zábava zase ho dať dohromady s Gouchom,“ vyhlásil Siggy a na ostatné medvede sme sa už nešli pozrieť.

Uličkou prichádzali ďalší návštevníci a nejaká skupinka sledovala žirafu, ako si škriabe bradu. Budova pred nami bola vyhradená pre malé cicavce; bola to prebudovaná zrúcanina so štyrmi viac či menej pôvodnými stenami, strechou a zadebnenými oknami. Vo vnútri, ako nám hovorila výveska, boli nočné zvieratá – „ktoré vždy spia a v iných zoo sú neviditeľné“. No tu mali v klietkach s hrubým sklom infračervené svetlo a zvieratá sa správali, akoby bola noc. Videli sme ich vo fialkastej žiare, ale svet za ich sklom bol pre ne čierny; bez podozrenia pokračovali vo svojich nočných zvykoch a vôbec netušili, že ich sledujeme.

Bol tam hrabáč, alebo podzemné prasa, ktoré sa zbavovalo starých štetín na drsnej tabuli visiacej nad ním. Boli tam mravčiare

veľké, ktoré oblizovali chrobáky zo skla, aj stromová krysa z Mexika. Bol tam aj pes ušatý a lemur kata; leňoch s dvoma prstami, ktorý, ako sa zdalo, zachytával hore nohami naše pohyby na opačnej strane skla – jeho malé tmavé očká, menšie ako jeho nozdry, nás zmätene sledovali vo vonkajšom svete, ktorý preňho nebol úplne temný. Pre ostatné nočné tvory tam však nebolo nič; pre vakovevericu ani pre útloňa váhavého nebolo za infračervenými lúčmi za sklom vôbec nič. A možno ani pre leňocha; možno mal len závrat z toho, ako visel dolu hlavou, preto po nás zmätene behal pohľadom.

V uličkách medzi klietkami bola tma, ale dlane nám fialovo svetielkovali a pery sme mali zelené. Na sklenenom domčeku mravčiarov veľkých bola o nich špeciálna tabuľka; šípka označovala malý žľab na spodnom okraji skla, ktorý viedol do mravčiarovho brloha. Keď ste tam vsunuli prsty, mravčiar prišiel, aby ich olízal. Dlhý jazyk prešiel bludiskom, ktoré zabraňovalo svetlu, aby sa dostal dnu; keď mravčiar našiel v tme prst, v očiach sa mu zaiskrilo. No inak lízal ako každý iný jazyk, a práve vďaka nemu sme sa cítili bližšie k zvykom nočných zvierat.

„Ach, Bože!“ zastonal Siggy.

Ľudia už našli pavilón malých cicavcov. Deti v infračervených uličkách pištali; mali svetlofialové vlasy a svetloružové oči, vrteli zelenými jazykmi.

Vydali sme sa po hlinenom chodníku ďalej; už sme mali dost ruín. Prišli sme na otvorené priestranstvo, kde boli rôzne stepné zvieratá vrátane antilop. Nuž, tu to bolo lepšie. Zebry oňuchávali zem popri plote, opierali sa jedna o druhú a fúkali si navzájom do uší; ich pásiky mali opačný vzor ako šesťuholníky plota a takmer sme dostali závrat, keď sme ich videli pohybovať sa.

Po chodníku k nám prichádzal malý strapatý chlapec, ktorý fučal a v behu sa držal za rozkrok. Chlapec prebehol popri nás, zastal a prehol sa, akoby ho kopli. Zovretá päť mu klesla medzi kolená. „Preboha! Gule!“ zahučal. Potom sa znovu spamätal a odbehol po hlinenom chodníčku preč od nás.

Určite práve videl antilopu losiu s rohmi ako rapír, veľmi dlhými a takmer rovnými, špirálovito zatočenými v spodnej polovici a zvažujúcimi sa dozadu rovnobežne s vráskavým čelom a rovným čiernym nosom. Určite videl starú antilopu losiu pod jej útlym stromom, ktorý poskytoval tieň posiaty snečnými škvrnami, čo jej dopadali na chrbát, aj nežný bučiaci pohľad jej veľkých čiernych očí. Bol to samec antilopy losej, usúdili sme podľa silného hrudníka a krku husto posiateho vráskami. Chrbát sa mu zvažoval od hrbu po začiatok chvosta. Určite to bol samec od zadku až po šlachy na štíhlych nohách.

„Bože, Siggy,“ povedal som. „Aké veľké, čo myslíš?“

„Tie najväčšie, Graff,“ povedal Siggy. Museli visieť šikmo, aby sa mu zmestili medzi stisnuté stehná.

Prečítali sme si o pôvode antilopy losej z Východnej Afriky, „najlepšie vyzbrojenej zo všetkých antilop“.

„Hinley Gouch nemal nikdy gule na to, aby bol za toto zodpovedný,“ povedal Siggy.

A bola to pravda, ako sme si prečítali – táto antilopa losia sa narodila v Hietzingskej zoo a z toho nám bolo smutno.

Vybrali sme sa po hlinenom chodníku naspäť k bráne; prechádzali sme popri všetkých tabuľkách hrubokožcov a len rýchlo sme kukli na malú kenguru: „Známa a veľmi agilná kengura, ktorá žije v kopcoch.“ Prevažovala sa na boku, opierala sa o lakeť a škrabala si bok zovretou pästou. Pozrela sa na nás dlhým unudeným pohľadom.

Potom sme prešli okolo tabuľky Veľké šelmy a okolo ligotavého zeleného šiltu predavača lístkov. Jeho stánok bol obklopený náruživým davom ľudí. Prechádzajúce hlavy sa obrátili smerom k unavenému rannému revu leva; potom sa otočili hore, aby pozdravili žirafu.

Pred zoologickou záhradou boli dve dievčatá, ktoré obdivovali náš motocykel. Jedno z nich ho obdivovalo tak veľmi, že si naň sadlo, objímajúc nádrž kolenami; bolo to mohutné, prsnaté dievča, čierny sveter mu povážlivo vystupoval nad brucho

a boky sa mu napäto zakolísali vždy, keď zovrelo nádhernú slzu nádrže.

Druhé dievča stálo pred motorkou, prstami ohmatávalo lanká vedúce k spojke a prednej brzde; bolo veľmi chudé, skôr mu vytáčali rebrá než prsia. Jeho tvár mala žltý odtieň a malo smutné široké ústa.

„Nuž, Siggy, toto je určite Boží zásah,“ vyhlásil som.

A to nebolo ešte ani desať hodín ráno.

Božie cesty sú nevyspytatelné

„Graff, tamtá tučná určite nie je môj typ,“ vyhlásil Siggy.

Keď sme prišli bližšie, všimli sme si, že chudé dievča má pery s modrastým nádychom, ako keby bolo dlho ponorené do vody a prechladlo.

Siggy poznamenal: „Ani tá chudá nevyzerá veľmi zdravo. Graff, možno by si ju vedel vyliečiť.“

Keď sme dorazili až k nim, tučné dievča povedalo svojej spoločníčke: „Tak vidíš. Povedala som ti, že sú to dvaja chalani, ktorí idú na výlet.“ Natriasala sa na sedadle motorky a stehná jej plieskali o nádrž.

„No,“ začal Siggy. „Myslela si si, že sa na nej odvezieš, čo?“

„Nemyslela,“ odvetilo tučné dievča, „ale vedela by som jazdiť na tejto vecičke, keby som chcela.“

„Stavím sa, že by si to vedela,“ pripustil Siggy. Potľapkal po nádrži a zabubnoval jej prstami po kolenách.

„Dávaj si naňho pozor,“ povedalo chudé dievča. Malo čudný kĺč na brade a neprestávalo sa hrať s lankami; schúlilo sa pod riadidlá, lanká celé pomotané od toho, ako ich vykrúcalo.

„Povedz, Graff,“ zašepkal Siggy. „Myslíš, že tá chudá je nakazená? Nevadí mi, ak ju budeš chcieť. Ja si vystačím s týmto starým tučkom.“

Tučná utrúsila: „Hej, chalani. Nekúpili by ste nám pivo?“

„V zoo je jeden stánok s pivom,“ navrhla chudá.

„Práve sme boli v zoo,“ povedal som.

Siggy zašepkal: „Je to besnota, Graff. Má besnotu.“

„Neboli ste v zoo s dievčaťom pod pazuchou!“ povedala tučná. „A stavím sa, že ste neprešli cez Tirolskú záhradu. Sú tam míle machu a papradia a môžete si tam vyzuť topánky.“

„No, Graff, čo povieš?“ spýtal sa Siggy.

„On je do toho celý žeravý!“ zvolala tá tučnejšia.

„Graff?“ naliehal Siggy.

„Nuž, jasné,“ pritakal som. „Neponáhľame sa.“

„Náš kurz určuje osud,“ vyhlásil Siggy.

Vybrali sme sa do *Biergarten*, pivárne obklopenej medvedmi. Všetky nás sledovali, okrem slávneho ázijského medveďa ušatého, ktorého klieťka mu nedovoľuje vidieť *Biergarten* ani ostatné medvede.

Ľadové medvede sedeli a dychčali v bazéne; občas si pomaly a nahlas zaplávali okolo. Hnedé medvede sa prechádzali, hustými kožuchmi sa obtierali o mreže; hlavami hojdali nízko nad zemou v ostražitom rytme, s ktorým sa narodili a úplne zbytočne naň nezabudli, bez ohľadu na to, aká nemiestna tu bola ostražitosť.

Po vetre od nášho stola a dáždника s reklamou na Cinzano sedel v spoločnej klieťke skrčený, rozhorúčený a zapáchajúci pár vzácných medveďov okuliarnatých z Ánd – „Medvede, ktoré vyzerajú ako z komiksu“. Vyzerali, akoby ich so smiechom vyhnali z Ekvádoru.

Siggy bol totálne na nervy, že v *Biergarten* vôbec nemajú reďkovky. Tmavé tučné dievča sa volalo Karlotta a dalo si k pivu aj pečivo; tá chudá sa volala Wanga a nechcela nič iba sladkasté čierne pivo. Siggy sa dotýkal svojej tučnej Karlotty pod stolom; ruka mojej Wangy bola suchá a chladná.

„Ach, mali by mať viac ľadu pre ľadové medvede,“ vyhlásila Wanga. A už nijaký pre teba, pomyslel som si.

„Aj Siggymu by sa zišlo trochu ľadu,“ povedala Karlotta. Ruky strčila pod stôl a šmátrajúc ho hľadala. Ofinu na jej čele tvorili drobné tmavé kučierky, lesklé a vlhké.

Medvede okuliarnaté mali bielu škvrnu, ktorá prechádzala od čela po nos a na krk. Škuľavé oči mali zamaskované ako lupiči v chlpatých čiernych hrčkách, podobne ako zvyšok ich kožušiny; ich kožuchy vyzerali čudne, akoby na nich spali, alebo ich niekoľko ráz olízali teliatka. Dlhými pazúrmí klopali o múry.

Úbohá Wanga si zľahka prešla jazykom po perách, ako keby zistovala, kde ich má popraskané a bolia ju.

„Je to váš prvý výlet?“ spýtala sa.

„Ach, bol som všade možné,“ vyhlásil som.

„V Oriente?“ spýtala sa.

„Jasné, aj v Oriente.“

„V Japonsku?“

„V Bangkoku,“ odvetil som.

„Kde je Bangkok?“ spýtala sa Wanga tak ticho, až som sa musel nahnúť, aby som ju počul.

„V Indii,“ povedal som. „Bangkok, India.“

„Ach, India,“ povzdychla si.

„Ludia sú tam veľmi chudobní.“

„Áno, veľmi,“ súhlasil som a díval sa, ako sa jemne dotýka svojich úst – úzke pery si zakryla svetlou dlaňou.

„Hej, ty tam!“ skríkla na mňa Karlotta. „Neubliž jej. Wanga, povedz mi, ak ti bude ubližovať.“

„Rozprávame sa,“ povedala Wanga.

„Ach, je to milý chlapec,“ vyhlásila Karlotta a pod stolom mi svojím šmátrajúcim prstom spôsobila husiu kožu.

Medvede okuliarnaté sa opreli o seba, plece o plece; jeden druhému si oprel hlavu o hrud'

„Graff, nemyslíš si, že by sa Karlotte páčila antilopa losia?“ spýtal sa Siggy.

„Ja chcem vidieť hrocha,“ vyhlásila Karlotta. „Hrocha a nosorožca.“

„Karlotta chce všetko veľké,“ vyhlásil Siggy. „No, Karlotta, pre teba je tu antilopa losia.“

„Stretneme sa s vami za pavilónom s hrochmi,“ povedal som, lebo som nechcel, aby krehká Wanga uvidela antilopu losiu. A tak si Siggy zapísal do zápisníka:

Niekde musíš viesť čiaru.

„Karlotta,“ povedal Siggy, „tá antilopa losia ti spôsobí poriadny šok.“ A Karlotta si dlaňou počúchala brucho.

„Ha!“ ozvala sa.

Vzáčne medvede okuliarnaté sedeli vzpriamene a uprene nás pozorovali.

Pavilón hrochov

Okolo výbehu pre nosorožce bola priekopa a za ňou plot. Keby sa nosorožec pokúsil preraziť plot, spadol by do priekopy a zlomil by si nohy. Nosorožec mal kožu na kolenách popraskanú a otvorenú ako pukliny na slnkom spečenej hline.

Výbeh, v ktorom mohol voľne behať, bolo plochý a tráva bola ubitá až na strnisko. Terén bol trochu vyvýšený – bola to vysoká suchá planina ohraničená plotom s vysokou železnou bránou smerom k Tirolskej záhrade. Keby ste si ľahli na zem tesne pred Tirolskou záhradou, uvideli by ste popod konáre stromov cez záhrady až po Maxing Park. Keby ste sa posadili medzi papradie, uvideli by ste chrbát nosorožca – vrch jeho hlavy akoby z naplaveného dreva a špičku jeho rohu. Keď nosorožec bežal, zem sa otriasala.

Wanga a ja sme ležali v papradí, nakúkali sme, či uvidíme Siggyho a tučnú Karlottu.

„Kam budeš teraz cestovať?“ spýtala sa.

„K polárnemu kruhu,“ odvetil som.

„Ach! Tak rada by som tam šla,“ povedala. „Keby si cestoval sám, poprosila by som ťa, aby som mohla ísť s tebou.“

„A ja by som ti to dovolil,“ povedal som. No keď som ju začal hladkať po predlaktí, posadila sa a hľadala Siggyho a Karlottu.

Začuli sme Siggyho, ako trúbi na nosorožca; chvíľu som ho nevidel, ale spoznal som jeho poetický hlas. Zabučal niekde pri výbehu nosorožca a začuli sme Karlottu chichotať sa. Keď sme ich zbadali, držali sa za ruky za pavilónom hrochov a prichádzali k bráne Tirolskej záhrady.

Podľa divokých očí Karlotty som zistil, že bude jednou z nás – poznačená až do smrti; bude si pamätať, že videla antilopu losiu.

„Schovejme sa im,“ vyzval som ju a stiahol som Wangu na zem medzi papradie.

Oči mala vystrašené, no ľahla si na chrbát objímajúc sa rukami. „Karlotta!“ zvolala.

„Ty! Chalan!“ zrevala Karlotta. „Neubližuješ jej?“

„Rozprávame sa, tu sme,“ prezradila jej Wangu.

Prišli k nám popri plote; Siggyho plieskali vysoké paprade, jednou rukou šmátral dohora pod Karlottin sveter a objímal jej mohutný bok.

„Nuž, Graff, na moju Karlottu urobila antilopa losia veľký dojem,“ vyhlásil Siggy.

„Na koho by neurobila?“ spýtal som sa.

„Čím?“ spýtala sa Wangu. „Čím urobila dojem?“

„To nie je pre teba, drahá,“ odvrkla jej Karlotta. „Si milý chlapec, ty,“ povedala mi. „Nebolo to nič pre Wangine oči.“

„To by mal vidieť celý svet!“ vyhlásil Siggy.

„Daj sa vypchať,“ uzemnila ho Karlotta a ťahala ho preč na ďalší ostrovček s papradami.

Keď sme už všetci ležali, nevideli sme jeden druhého. Blízko pri zemi bola vzdušná pasca a nad nami sa usadil silný zápach zvieracieho trusu.

„Myslím, že sú to zvyšky po nosorožcovi!“ zvolal Siggy.

„Alebo hrochovi,“ povedal som.

„Niečo veľké a bohaté,“ povedal Siggy.

„Hrochy nikdy nevychádzajú z vody,“ vyhlásila Karlotta.

„Ach, niekedy musia!“ odporoval Siggy. „Ťažko si predstaviť...“

Wangu sa schúlila v ohybe môjho lakťa, kolená zohnuté, chladnú ruku mi položila na hrud'. Počuli sme Siggyho a Karlottu šuchoť; Siggy dvakrát zatrúbil ako divý vták.

Nuž, ako múdro dodáva zápisník:

Čas plynie, vďaka Bohu.

Potom sme začuli Karlottu. „Vôbec nie si vtipný,“ vravela mu. Keď som sa tam pozrel, uvidel som vystretú Siggyho ruku, ako máva nad papradím mohutnými bombardákmi.

„Ty si taký namyslený šašo,“ povedala Karlotta a zbadal som jej holú hrubú nohu, ako sa vykopla dohora ponad papradie. „To hádam nemyslíš vážne, ty hajze!“ vynadala mu. „Ach, s tebou nemôže byť všetko v poriadku.“

Potom si Siggy sadol a uškrnul sa smerom k nášmu ostrovčeku s papradím; namiesto klobúka si dal na hlavu bombardáky široké ako stehno. Karlotta po ňom švihla trsom buriny a Siggy nám zatancoval.

Keď ho Karlotta hľadala, švihala pri boku čiernou čipkovanou podprsenkou s ružovou stuhou – jeden košík mala plný mačiny. Hojdal sa jej na zápästí ako prak bojovníka.

„Prichádza obrovská vrahyňa,“ vyhlásil Siggy.

Karlotte viseli prsia až k pohyblivému bruchu. Keď sa jej vyhrnul sveter nahor, zachytil som záblesk tmavého hrotu bradavky.

Potom sa mi Wanga vytrhla z rúk a rozbehla sa popri plote až k bráne; bežala tak hystericky, ako list, ktorý vietor unáša preč v náhlých poryvoch – cez bránu von a zase naspäť do zoo.

„Hej!“ vykrikol som. „Hej, Wanga!“

„Moja! Je moja, Graff,“ zvolal Siggy. „Dostanem ju.“ Hodil bombardáky Karlotte a sám sa rozbehol preč.

„Nie!“ zručol som. „Siggy, pôjdem ja!“ No Karlotta sa už rozbehla popri mne; keď som sa snažil s ňou udržať krok, vrazila do mňa bokom a zhodila ma do papradia.

„Ach, tak ho nechaj, šaša,“ rozhodla a kľakla si ku mne. „Drahý chlapče, ty si ale *charakter*. Ty nie si ani trochu ako on.“ Keď som sa snažil sadnúť si, ponorila mi tvár do gatiiek a pridržala ma pri zemi. Potom nakukla pod slávne nohavičky a pobozkala ma ústami sladkými ako broskyne. „Šš, šš,“ tíšila ma a pritlačila ma o vlhkú zem.

Váľali sme sa v schovanom dusnom kúsku záhrady páchnucom po truse; zvuky zoologickej záhrady sa spájali a strácali vo švihajúcich papradiach a pod nosorožcom sa otriasala zem.

A keď sme znovu začuli vtáky, ich hlasy zneli chrapľavo a naliehavo. Veľké šelmy vrčali, len aby sa dostali k mäsu a revolúcii.

„Čas kŕmenia,“ poznamenala Karlotta. „A ešte som nevidela hrocha.“

Snažil som sa kráčať a ona ma nasledovala, nasmerovala ma do pavilónu hrochov, k veľkej nádrži vsadenej do stredu skleníka, so zábradlím okolo vody, aby do nej nespadli deti. Spočiatku sme nevideli nič okrem tmavej vody.

„Ach, vyjde von, bude to každú chvíľu,“ tvrdila Karlotta. Poškrabala sa a uškrnula. „Svrbí ma ľavý prsník,“ zašepkala. „V podprsienke mám za nákladiak hlíny.“ Zamrvila sa a uštípla ma do zadku; sledoval som spenenú vodu, na ktorej sa vznášali kusy ovocia a veľké hojdajúce sa kusy zeleru. Zrazu sa objavili bubliny.

Najprv sme uvideli nozdry – dve rozdavené diery, celkom bezodné –, a potom sa vynorili oči s hrubými viečkami. Hlava sa mu dvíhala čoraz vyššie a dlhá ružová papuľa sa čoraz viac otvárala; zazrel som pahýľ nechutnej hrtanovej príklopky; z vlhkej prázdnej papule som zacítil celý kvetináč zhnitých muškátov. Deti mu do nej hádzali ovocie a on si oprel bradu o okraj bazéna; deti mu hádzali aj búrske oriešky, penové cukríky a pukance s karamelovou polevou – no občas tam hodili aj papierové vrecká, suveníry zo zoo, staré noviny a jednu malú ružovú tenisku. Keď mal hroch dosť, odvalil si hlavu z okraja a z bazéna si spravil more. Postriekal nás vodou a ponoril sa do nádrže.

„Znovu sa vynorí,“ povedala Karlotta. „Bože, dokázal by ma zožrať celú naraz.“

Na zadnej strane mohutnej Karlottinej nohy bolo vidno odtlačok paprade – presná skamenelina na jej tmavom traslavom lýtku. Nepozorovane som sa vyšmykol od okraja nádrže a nechal som Karlottu v pavilóne hrochov.

Poznať svoju hranicu

„Nechápem, ako si to mohol spraviť,“ povedal Siggy. „Máš taký zlý vkus.“

„Kam šla Wanga?“ spýtal som sa.

„Niekde som ju stratil, Graff. Len som sa snažil zbaviť sa tej tučibomby.“

„Boli sme v pavilóne hrochov,“ povedal som mu. „O pár hodín už bude tma.“

„Ďakuj za to, Graff. Úprimne, neviem, ako si mohol! Je istý bod, vieš, kde by mal človek zastať a porozmýšľať.“

„Keby sme odišli teraz, boli by sme na vidieku ešte pred zotmením,“ naliehal som naňho.

„Karlotta!“ zvolal Siggy. „Jednoducho si to neviem predstaviť! Hustá ako blato, čo? Povedal by som, že sa musíš cítiť pošpienený.“

„Ty nevychovaný grobian!“ vynadal som mu. „Dať si na hlavu namiesto klobúka jej bombardžky a tancovať dookola ako šašo.“

„Poznám však svoju hranicu, Graff. Ach, áno.“ Začal sa hrať s motocyklom.

„Aké poondiato úžasné!“ odsekol som. „Možno ťa bude zaujímať, že to nebolo až také zlé. Vôbec to nebolo zlé!“

„O tom nepochybujem, Graff,“ povedal. „Šikovnosť je bežnejšia než krása.“ Tento namyslený výrok sa znovu objavuje aj v jeho záznamoch:

Šikovnosť nenahradí lásku.

Pri bráne zoo ma ignoroval, vyhupol na štartér a dopadol naň celou váhou.

„Si doktrinársky chobot, Siggy,“ uzemnil som ho.

No motor naskočil a on začal pridávať a uberať plyn a pokyvkať hlavou pri hudbe motora. Vyšvihol som sa zaňho a zapli sme si prilby. Vzápätí sme vyrazili vpred, ja s pilotskými okuliarmi z prvej svetovej vojny, aby som si sfarbil svet dožlta, prebudil sa a zmiatol svoju myseľ.

„Siggy?“ oslovil som ho, ale nepočul ma.

Vyšli sme z námestia pri Hietzingskej zoologickej záhrade, zatiaľ čo levy za nami revali od túžby po slobode a žrádle, a Karlotta, ako som si vedel ľahko predstaviť, s ťažkopádnym obdivom uvažovala, že sa ponúkne hrochovi.

Noční jazdci

Prešli sme niekoľko mestečiek a nenašli sme ani jeden osvetlený hostinec. Videli sme farmy s jedným malým blikotavým svetielkom, pravdepodobne to bola lampa v podkroví, ktorú nechávali stále svietiť – maják, ktorý hovorí: ešte stále je niekto hore, ak máte nejaké plány vkradnúť sa sem. Obyčajne tam bol aj pes, ktorý naozaj bdel.

No mestecká boli všetky tmavé, prehučali sme cez ne a nikoho sme nevideli; iba raz sme zbadali muža močiť do fontány. Zachytili sme ho zrazu predným svetlom v hluku motora a on spadol na zem. Ešte stále sa hýbal, akoby sme vážili niekoľko megaton, ktoré spadli v noci z neba na zem. Bolo to v mestečku zvanom Krumnussbaum; tesne pred Blindenmarktom Siggy zastal. Vypol motor i svetlo a na ceste sa rozhostilo ticho lesa.

„Videl si tam toho muža?“ spýtal sa ma. „Videl si tie mestecká? Takéto to muselo byť počas zatemnenia.“ Chvíľu sme nad tým premýšľali, zatiaľ čo nočný les si opatrne šumel ďalej, a von povychádzali lesné tvory, aby si nás obzreli.

Keď Siggy znova zapol svetlomet, zdalo sa, akoby stromy od cesty uskočili dozadu; celé storočia nočných pozorovateľov odcupkali naspäť do skrýš – tchory a sovy aj duchovia strážnych Karola Veľkého.

„Kedysi som našiel v lese veľmi starú helmu,“ začal Siggy. „Mala špic a priezor.“ Jeho slová utíšili všetky nočné zvuky; po prvý raz sme začuli riekku.

„Je pred nami?“ spýtal som sa.

Siggy zatlačil na štartér a pomaly sme sa rozbehli. Prešli sme cez Ybbs za Blindenmarktom a Siggy odbočil na most. Svetlomet vrhol lúč na riekku, čiernu pokrčenú plachtu vo vetre. Miesto, kde sa svetlo dotýkalo hladiny, bolo akoby bez vody; rieka bola plytká

a čistá a na dne sme videli kamienky, ako keby tam nebola nijaká voda, čo by ich zakryla.

Popri rieke viedla drevorubačská cesta a v chladných lesoch bol ešte sneh; fliacky snehu, lemované tmavým ihličím jedlí, vo svetle motorky ožltli. Na stromoch určených na výrub boli svetlé kriedové značky a cesta sa zatačala spolu s riekou.

Keď rieka uhla ďalej od nás, breh sa rozšíril; s heganím sme sa dostali z vyvýšeniny v strede cesty a sklzli sme po vlhkej tráve až na rovné miestečko na riečnom brehu. V tráve boli žaby a myši.

Načúval som, či nezačujem psy. Keby tu bola niekde blízko farma, určite by sme počuli psa. No bolo počuť len riekú a vietor, ako vonku na hlavnej ceste so škripaním rozhýbal most. Prefukoval cez hustý les a vydával pritom zvuk ako mešťania, keď sa ticho prehrabávajú vo svojich šatníkoch; nie ako vojaci predierajúci sa pomedzi stromy so železnou výzbrojou.

Rieka Ybbs tlmene šumela a tiekla tisíckou oddelených potôčikov. Pošepky sme vyložili motorku, neušiel nám nijaký nočný zvuk. Keď sme rozložili na zem celtu, museli sme spod nej vyduriť myši. Ešte stále sme videli na most na hlavnej ceste, ale za celý čas, čo sme nespali, po ňom nič neprešlo. Obrys mosta na oblohe vytváral osamelý geometrický obraz nad riečnym korytom; jediné ďalšie tvary boli ostré vlnky na vode a nepravidelná čierna línia stromov na pozadí jasnej noci. Neďaleko mosta boli kamenisté jazierka, v ktorých sa odrážal mesačný svit. Siggy sa posadil vo vaku.

„Čo vidíš?“ spýtal som sa ho.

„Žirafy, ako sa krčia pod mostom.“

„To by bolo pekné,“ odvetil som.

„Aké pekné!“ dosvedčil Siggy. „A antilopa losia! Nevidíš toho samca, ako sa brodí riekou a namáča si tie svoje fantastické gule?“

„Nech mu zmrznú,“ odsekol som.

„Nie!“ skríkol Siggy. „Antilope losej nesmie ublížiť nič.“

Žit z krajiny

Pod mostom bol balvan a z neho vytekal drobný vodopád, v ktorom sme si opláchli pstruhy; nechali sme vodu kvapkať na ich otvorené metajúce sa bruchá, aby zaplavila ich nádherné rebrá a naplnila ich až po pružné hrudné kosti. Potom sme zovreli ich prerezané bruchá a stlačili ich vyduté telá; zo žiabier im vytekala voda, najprv ružová, potom čistá.

Chytili sme dvanásť pstruhov a vyhádzali ich vnútornosti na skalú. Nato sme si sadli na motorku a sledovali, ako sa vrany zliehtajú dolu pod most a vrhajú sa na rybie črevá, až kým kameň dočista neobrali. Keď nad vodu vyšlo slnko a zavislo na oblohe zároveň s mostom, dostali sme nápad, že nájdeme farmu a urobíme kšeft, aby sme mali raňajky.

Cesta bola mäkká, šmýkali sme sa z vyvýšeniny v jej strede do brázd; Siggy jazdil pomaly, opreli sme sa dozadu, aby sme si vychutnali všetky vône lesného vzduchu, borovicovej živice, ďateľiny a sladkého sena za ním. Les redol, za ním a popri ňom sa objavili polia; na rieke sa vytvorila biela pena, tiekla čoraz rýchlejšie a vytvárala jemné bublinky na ostrých záhyboch brehu.

Potom začala cesta trochu stúpať a rieka tiekla dole, preč od nás; vtedy sme zazreli dedinu – drobný kostolík s cibulovitou vežičkou a pár budov stojacich blízko pri sebe v mestečku s jedinou ulicou. Pred dedinou však stála farma a Siggy k nej odbočil.

Príjazdová cesta bola ako bahnistý močiar, pružná ako cesto, zadným kolesom sme zapadli až po reťaz; zabárali sme sa do blata ako do špongie. Na okraji cesty stála koza a my sme namierili na ňu, stojac na nožných pedáloch. Koza vylakane vyskočila, keď sme vyšli na vyvýšený okraj cesty; prehrmeli sme popri prasacom chlieve, kde malé vystrašené prasiatka vyskakovali ako mačky a veľké prasatá pobehovali ako tučné dámy v lodičkách s vy-

sokými podpätkami. Blatníky sa trieskaním o seba zbavili kaše z cesty; za nami odfrkovalo blato. Farmára a jeho ženu zobudila splašená koza.

Veselý Herr Gippel a jeho manželka Frau Freina s nadšením prijali náš návrh na výmenu – kávu a zemiaky za polovicu našich pstruhov. A káva bola z čiernych pražených kávových zŕn.

Frau Freina akoby svojimi svetlými žmurkajúcimi očami hovorila: Ach, podťe sa pozrieť, aká pekná je moja kuchyňa! Mala hrdé, materinské, nadúvajúce sa prsia ako jarabica.

Ukázalo sa, že Gippel je odborník na vykosťovanie rýb.

„Jete vyberané ryby,“ povedal mu Siggy.

„Ó, jedávame veľa pstruhov,“ odvetil. Odštipkával mäso od chvosta a kosti dočista oberal. Na jednej strane taniera si odkladal úhľadný rad kostier.

„Ale tak *veľa* pstruhov!“ ozvala sa Frau Freina.

„Práve začíname v tomto biznise,“ vyhlásil Siggy. „Žijeme z krajiny, však Graff! Späť k jednoduchým prírodným zákonom.“

„Ach, no tak, museli ste mi pripomenúť *zákony*?“ povedal Gippel.

„A také chutné jedlo to bolo,“ vyhlásila Frau Freina.

„No je tu istý problém so *zákonom*, drahá,“ vyhlásil Gippel. „Spolu mali až *dvanásť* pstruhov.“

„Ach, ja viem,“ odvetila Frau Freina, „no nemali by sme také dobré raňajky, keby ich bolo len *desať*.“

„Zákon povoľuje iba päť na jedného,“ povedal Gippel. „No moja Freina má pravdu. Vôbec by to neboli také dobré raňajky.“

„Myslím, že to je strašné,“ povedala Freina a vyšla von na terasu.

„Herr Siggy, kiežby ste s tým nezačali,“ povedal Gippel.

„S čím som začal?“ spýtal sa Siggy.

„So zákonmi!“ povedal Gippel. „Pripomenuli ste mi to.“ Freina sa vrátila a cez mriežku vo dverách podala Siggymu zelený hárok papiera lícom nadol.

„Čo je to?“ spýtal som sa.

„Naša pokuta!“ odsekol Siggy.

„Ach!“ vykrikoval Gippel. „Čo som to len za človeka?“

„Kto ste, do čerta?“ vyhrkol Siggy.

„Hájnik a správca vodných tokov,“ odvetil Gippel.

„To je strašné,“ vyhlásila Freina a znovu vyšla von.

„No pekne,“ poznamenal Siggy. „Vždy hovorím, že je dobré skamarátiť sa s miestnym hájnikom.“

„Ach, mali by ste byť za to vďační,“ vyhlásil Gippel. „Preto je to len päťdesiat šilingov.“

„Päťdesiat šilingov?“ vypenil som.

„To je najviac, čo môžem pre vás urobiť,“ povedal Gippel, a pohol sa k dverám s mriežkou. „Keby ste ma na chvíľu ospravedlnili,“ povedal. „Tak veľmi sa hanbím.“ Skormútene vyšiel na terasu.

„Posratý zlodej!“ uľavil som si. „Ako ďaleko je zaparkovaná motorka?“

„No, Graff,“ povedal Siggy, „parkuje asi štvrt metra od miesta, kde sedí Gippel a utešuje svoju láskavú manželku.“

„Päťdesiat šilingov, Sig!“ zahundral som.

No Siggy vybral bankovku z kabáta. „Chod' a uteš ich, Graff,“ povedal mi. „Ja sa tu chvíľku zdržím.“

Vyšiel som teda von, aby som utešil tých láskavých ľudí; sedeli sme na terase a pozorovali kozu, ako úplne bez duše boxuje s motorkou, naberá odvalu, aby zaútočila ako prvá.

Potom vyšiel aj Siggy. Úbohá Freina z nás bola celkom namätko. „Ach, to sú ale milí chlapci!“ zaplakala.

„Ale, drahá,“ zaúpel Gippel. „Zákony sú skrátka kruté!“ zahučal. „Pre takýchto chlapcov by mali platiť výnimky.“

Siggy však poznamenal: „Ale no tak,“ a predlaktím si podopieral brucho. „Tak dobre sme sa najedli, že to stálo za tých päťdesiat šilingov.“ Všetkých nás to prekvapilo – Freina zrazu spozornela a začala nás ostražito sledovať svetlými žmurkajúcimi očami. Úbohý Gippel vypúľil oči a celkom stratil reč.

Sledovali nás, ako nasadáme na motorku. Vyhli sme sa koze a dali sme si pozor, aby sme nešli po príjazdovej ceste. Prasce začali šialene pobehovať.

„To je úžasné, aké dobré obchody človek urobí kvôli raňajkám,“ povedal som Siggymu. Cítil som, že má pod bundou opreté o brucho niečo tvrdé. „Čo tam máš?“ spýtal som sa.

„Panvicu Frau Freiny Gippelovej,“ povedal Siggy, „jeden kamienok do zapalovača, jeden otvárač na fľaše, jednu vývrtku a solničku.“

Zastavil nás plot a na chvíľu sme sa museli vrátiť na príjazdovú cestu. No tentoraz bola rýchlosť na našej strane a bezpečne sme sa došmýkali na cestu. Videli sme Gippela, ako máva oboma rukami ako šialenec; Frau Freine sa nadúvali prsia, keď nám kývala, posielala bozky a dávala zbohom. Pneumatiky sa sklzli do vyjazdených koľají a znovu sa očistili od blata z príjazdovej cesty. Staré blato za nami šialene odfrkovalo; po ceste dolu brehom to robilo *klop, klop, klop*.

„Ak má človek žiť z krajiny, vyžaduje to isté investície,“ vyhlásil Siggy. A panvica pod jeho bundou bola ešte stále teplá.

Tam, kde sú mrože

Ako vraví zápisník:

Isté investície sú nevyhnutné.

A tak. Bol čas obeda, keď sme dorazili do Ulmerfeldu a kúpili sme si dve fľaše piva. Takmer sme už vyšli z dediny, keď Siggy zbadal kvetináč, ktorý visel z okna na prvom poschodí Gasthausu.

„Redkovky!“ zajasal Siggy. „Videl som ich malé lístočky ako vykúkajú von.“

Doviezli sme sa pod okno a zatiaľ čo som držal motorku, Siggy sa postavil na špičky na nádrž; len tak-tak dosiahol ponad okraj črepníka.

„Cítim ich,“ oznámil. „Práve ich poliali – sladké chrumkavé mláďatká!“

Napchal si ich do bundy a prefrčali sme cez Ulmerfeld. Stále sme sledovali Ybbs. Asi dva kilometre za dedinou sme prešli po tráve až na breh rieky.

„Koniec koncov,“ začal Siggy, „tento deň nám dlhuje protihodnotu za našich päťdesiat šilingov.“

S týmto sme si namiesto modlitby otvorili pivo otváračom Frau Freiny a posolili sme si redkovky jej soľničkou. Freina mala obdivuhodne sypúcu soľničku. Redkovky boli chrumkavé a vlhké a Siggy zasadil zelené lístky.

„Myslíš, že vyrastú?“ spýtal sa.

„Nuž, všetko je možné, Siggy.“

„Áno, všetko,“ súhlasil. Dokonale objednené kúsky redkoviek sme hodili do rieky a pozorovali ich, ako sa ponárajú a otáčajú na hrebeni prúdu ako klobúky s veterníkmi na hlavách topiacich sa chlapcov.

„Hore prúdom musí byť priehrada,“ vyhlásil som.

„Ach, velké vodopády v horách,“ povedal Siggy. „Rozmýšľam, že by sme skúsili nachytať ryby nad priehradou!“

„Stavím sa, že sú tam lipene, Sig.“

„A mrože, Graff.“

Lahli sme si na chrbát do trávy a trúbili sme na hrdlách fliaš od piva. O kúsok ďalej po prúde vrany krúžili okolo zvyškov redkoviek.

„Je niečo, čo vrana nezožerie, Sig?“

„Mrože,“ povedal. „Asi by nezožrala mroža.“

„No, skvelé,“ súhlasil som.

Na zemi bola ešte stále jarná rosa, ale hustá tráva akoby zachytávala slnko a odrážala ho na mňa; tak som sa zohrial, že som musel zavrieť oči. Počul som, ako vrany odvrávajú rieke a cvrčky fidlikajú na poli. Siggy si cinkal hrdlom fľaše o zuby.

„Graff,“ oslovil ma.

„Hm.“

„Graff?“

„Tu,“ ozval som sa.

„To bola hrozná scéna v tej zoo,“ povedal. „Myslím, že by bolo lepšie, keby boli tu vonku.“

„Tie baby?“ spýtal som sa.

„Nie baby!“ vykrikol. „Myslel som zvieratá! Neužívali by si to tu?“

Predstavil som si to so zavretými očami. Žirafy hryzkajú púčiky v korunách stromov; mravčiare hltajú vodný hmyz z jemnej peny na brehu.

„Tie *baby!*“ rozhorčoval sa Siggy. „Bože, Graff – aký si ty poondiaty trulo.“

Slnko a pivo nás uspali; Vzácné medvede okuliarnaté sa pošepky bozkávali a antilopa losia vyhánala všetkých poondiatych trulov z trávnika. Na modro-fialkastej hladine Ybbsu vesloval mrož v člniku svojimi plutvami, slnil si kly a odfarboval fúzy. Nevšimol si hrocha, ktorý striehol v hlbokom jazierku pri brehu. Hroch zamaskovaný v závoji peny s rozďavenou papulou číhal na mroža, člnok a všetko navôkol.

Zobudil som sa, aby som varoval mroža; žirafy chrúmali trávičku, až kým nedosiahli na slnko a nestiahli ho dolu. Slnko sa ligotalo v tráve, zachytilo motocykel a natiahlo tieň jeho kolies a motora nad riekou; rieka uháňala popod motocyklom ako rýchla doudieraná cesta.

„Siggy,“ oslovil som ho. „Je čas pohnúť sa ďalej.“

„Nežne, Graff,“ povedal. „Sledujem ich. Vychádzajú z mreží, slobodné ako my.“

Tak som ho nechal chvíľu sledovať zvieratá, a pozoroval som slnko, ako farbí lúku na červeno, a riekou vytekajúcu zo slnka. Pozrel som sa proti prúdu, ale hory som ešte nevidel.

Na ceste nikam

Ďalej od údolia a nočných preludov sa cesta premenila na asfalt, potom zase na prach. Rieka sa ešte stále pred nami schovávala v hustom tuneli z jedlí. Ťažké klokotanie motora sa odrážalo od lesa a ozvena dunela popri nás, ako keby prichádzali k nám iní jazdci a nebadane sa pohybovali v lese.

Potom sme vyšli aj spod jedlí. Nočný vzduch bol ostrý a my sme sa opatrne nadychovali. Uvedomil som si, že priestor okolo nás zrazu vyplnili nejaké veci. Pred nami sa týčila čierna stodola s veľkými dverami, ktorými pohyboval vietor, a okná odrážali svetlo reflektora späť na nás; niečo sa šuchtalo preč z cesty, zhrbené zúrivo zazrelo ponad plece. Mohol to byť medveď alebo krík. Farmársky domček sa chvel v spánku a popri nás prebehol štekajúci pes – ponad moje plece sa jeho oči zmenšovali a žmurkali v tancujúcom červenom zadnom svetle. Šli sme smerom do údolia, ktoré sa zvažovalo pod nami. Popri ceste sa týčili koruny stromov ako stany.

„Myslím, že sme stratili rieku,“ povedal Siggy. Cesta sa dvíhala do kopca a Siggy musel podradiť; preradil z trojky na dvojku a dal plný plyn. Za nami vystreľoval prúd jemnej tmavej hliny a ja som sa nahol dopredu, až som sa mu hrudou opieral o chrbát; cítil som, ako vyvažuje motorku, aby sa neprevalila dozadu; nakláňal som sa v zákrutách presne ako ruksak na jeho chrbte.

Potom cesta pod nami začala klesať, svetlo vystrelilo rovno do noci a zotrvačnosť motorky nás hnala rovnobežne s oblohou; keď sa predné koleso opäť dotklo cesty, rútili sme sa šialene dolu svahom až k drevenému mostíku. Siggy preradil na jednotku, ale aj tak musel brzdiť. Zadné koleso vyletelo dohora popri nás; preskákali sme po doskách mosta ako krab.

„To je rieka,“ povedal Siggy a vrátili sme sa, aby sme sa na ňu pozreli.

Otočil reflektor nadol a svetlo namieril šikmo na rieku, ale nijaká rieka tam nebola. Vypol motor a *začuli* sme rieku – počuli sme, ako latky mosta vo vetre stonajú, a cítili sme, že zábradlie je vlhké od stúpajúcej spříšky. No v lúči svetla sme videli iba priepast prepádajúcu sa do temnoty; naklonené jedle, ktoré sa pridržali stien rokliny, sa načahovali po pomoc a neodvážili sa pozrieť dolu.

Rieka tiekla skratkou; pretínala horu na dve časti. Chvíľu sme hľadeli do prázdna. Ráno nebudú nijaké ryby, ak sa nerozhodneme ešte pred raňajkami.

Našli sme rovné miesto pre celtu a utáborili sme sa dosť ďaleko od okraja priepasti. Bolo tak chladno, že sme sa namáhavo vyzliekali v spacích vakoch.

„Graff,“ oslovil ma Siggy. „Ak vstaneš a pôjdeš močiť, nevyber sa zlým smerom.“

Naše mechúre si museli pamätať, čo povedal, alebo príliš dlho počúvali hukot rieky, lebo obaja sme museli vstať. Ach, bola taká zima, keď sme nahí a vystrašení kráčali cez pole.

„Ako si samec antilopy losej udržiava teplotu?“ ozval sa Siggy.

„Práve som o tom premýšľal,“ vyhlásil som. „Nemyslíš si, že tú veľkosť mohla spôsobiť choroba?“

„Ale, Graff!“ ohradil sa Siggy. „To zviera je určite zdravé ako repa.“

„Musí sa cítiť veľmi zraniteľný,“ povedal som.

Trhaným bojzlivým tancom sme sa dostali k spacím vakom. Ostali teplé; schúlili sme sa a pocítili, ako sa myšky zamrvili. Noc bola taká chladná, že som si predstavil, ako sa myši pritúlili k našim vakom a spali v teple opreté o nás.

„Graff,“ začal Siggy, „trochu som premýšľal.“

„Veľmi dobre, Sig.“

„Nie, vážne som premýšľal, Graff.“

„Tak čo teda?“ spýtal som.

„Myslíš, že nočný strážnik v Hietzingskej zoo je tam aj v noci? Len sa tak obzerá dookola?“

„Myslíš, či chodí za samcom antilopy?“ spýtal som sa. „Či vyzvedá jeho tajomstvo?“

„Nie, len či tam je,“ povedal Siggy. „Myslíš, že tam v noci niekto je?“

„Iste,“ odvetil som.

„Aj ja si to myslím,“ povedal.

Videl som strážcu, ako niečo mrmle medvedom, ako budí samca antilopy, aby mu položil dôležitú otázku; pred zotmením strážnik už kráča zhrbený ako ľudoop, skáče od kletky ku kletke, láka zvieratá ich vlastným jazykom.

„Graff?“ spýtal sa Siggy. „Pamätáš si tie zavreté dvere v pavilóne malých cicavcov? Bolo tam niečo ako komôrka.“

„Komôrka v infračervenom priestore?“

„Strážnik musí niekam chodiť, Graff. Niekam, kde si dá kávu a zavesí kľúče.“

„Ach, Siggy!“ utrúsil som. „Plánuješ prepadnúť zoo?“

„Ach, to by bolo dačo, Graff! Nebolo by to niečo výnimočné? Jednoducho ich vypustiť, nech si idú, kam chcú.“

„Úžasné!“ súhlasil som.

Predstavil som si húf medvedov, ako sa tacká von z hlavnej brány, nesú so sebou búdku predavača lístkov, v ktorej muž so zeleným šiltom žobroní o milosť.

No povedal som: „Až na to, že sa mi vôbec nechce vrátiť do Viedne. To je *to posledné*, čo by som chcel urobiť.“

Otvoril som oči a zbadal nad sebou nádherné bledé hviezdy; zakrpatené úbohé jedle sa štverali z priepasti. Siggy sa posadil.

„Čo by si najradšej urobil, Graff?“

„Už si niekedy videl more?“ spýtal som sa.

„Iba vo filmoch.“

„Videl si niekedy *Odtiaľto až na večnosť?*“ spýtal som sa. „Je to americký film s Deborah Kerrovou a Burtom Lancastrom. Burt tam prevažuje Deborah v príboji.“

„Teba nezaujalo more, Graff.“

„Nebolo by to super?“ spýtal som sa. „Táboriť niekde na pláži.“

„Aj ja som ten film videl,“ povedal Siggy. „Rozkrok museli mať plný piesku.“

„Nuž, rád by som videl more,“ povedal som. „A trochu viac si zarybárčil vysoko v horách.“

„A prevaľoval Deborah Kerrovú vo vlnách.“

„Prečo nie?“

„A prášil celú hordu vidieckych báb.“

„Nie celú hordu,“ odvetil som.

„Tak jeden krásny kus, čo, Graff? Len jednu, aby si si na chvíľu užil svet.“

„To by mi stačilo,“ odvetil som.

„To by ti stačilo, fakt, Graff,“ povedal. „Ty jeden romantický rojko, hlupák.“

„A čo teda chceš robiť ty?“ spýtal som sa ho.

„No, môžeš prášiť, koľko chceš,“ povedal Siggy a ľahol si, ruky si vytiahol z vaku; ramená mal holé, hviezdy bledo svietili v mrazivej noci. „Tá zoo nikam neodíde,“ povedal.

Pozrel som sa na jedle v priepasti, ešte stále sa odtiaľ nevyštve-rali von. Siggy sa nehýbal, vlasy mu z bundy padali na vankúš a dotýkali sa ligotavej trávy. Myslel som si, že spí, ale kým som sám nezaspal, zamrmlal mi malú unavenú pesničku na dobrú noc:

Frau Freina stratila panvicu.

A nikdy ju nenájde.

Frau má zuby na zadku,

no Gippel na to kašle.

Na ceste niekam

Ráno bol mráz a v tráve sa odrážali tisícky rôznych tvarov slnka; trávnatý breh smerom k rokline nad riekou vyzeral ako dlážka diskotéky, lebo zachytával vzory komplikovaného lustra. Ležal som na boku a žmúril som cez zamrznutú trávu smerom k priepasti. Celta na líci ma chladila a steblá trávy vyzerali vyššie ako stromy; rozpustená inovať ležala v malých jazierkach medzi oštepami trávy. Prišiel aj cvrček. Používal trávu ako chodúle, aby preskočil kvapky – pre neho to boli jazerá; kĺby mal zmrznuté, no ako postupoval vpred, zdalo sa, že sa roztápajú.

Keď ste v rovnakej výške ako on, vyzerá zúrivo – ako obrovský humanoid, ktorý sa zohýba v džungli a prekračuje oceány. Zavrčal som a ono to zastalo.

Potom som začul zvony, nie ďaleko.

„Kravské zvonce!“ skríkol Siggy. „Pošliapu nás. Ach, zhodia nás do priepasti!“

„Kostolné zvony,“ povedal som. „Asi sme blízko dediny.“

„No, to ma podrž,“ povedal Siggy a vykukol z vaku.

Môj cvrček zmizol.

„Na čo sa pozeráš, Graff?“

„Na cvrčka.“

„Cvrček je celkom neškodný.“

„Tento bol obzvlášť veľký,“ povedal som. Pod celtou však nebol, tak som vyliezol z vaku a vykročil na zamrznutú trávu.

Rosa ma roztancovala, a keďže neďaleko bola priepasť, čo mi spôsobovala závraty, viac som dával pozor, kam stúpam, než kde je môj cvrček. Siggy ma chvíľu chladne pozoroval; podráždene sa vyvliekol z vaku a začal skackať po celte – úplne iný druh tanca, ako som skúšal ja.

„Ešte nemusíš vstávať,“ povedal som.

„Nikomu neodporúčam hľadiť na teba nahého,“ vyhlásil.

„Dávaj si pozor, kam stúpaš,“ povedal som. „Stúpiš na môjho cvrčka.“ Stál som pred ním podivne zahanbený.

„Dajme si kávu a nájdime miesto na rieke, kde sa lepšie chytajú ryby,“ povedal ako nejaký poondiaty skautský vedúci. Zabudol som na svojho pravdepodobne zašliapnutého cvrčka. Ako nejaký poondiaty seržant som pozoroval, ako nakladá všetky naše veci na motorku.

Vybrali sme sa do najbližšieho mestečka.

Hiesbach ležal necelý kilometer po ceste; bolo to mestečko učupené na svahu. Staré oblé budovy zo sivého kameňa sa tlačili na seba ako škatule na vajíčka. Veľký kostol s cibulou namiesto veže vynikal medzi ostatnými domčekmi a nakláňal sa pri ceste ako starý bezzubý lev, ktorý už nikdy nezaútočí.

Keď sme tam dorazili, bolo už po omši; upäté vyžehlené rodiny sa tlačili na kostolných schodoch, vŕzgajúc nedeľnými topánkami. Menší chlapci vyrazili do Gasthofu oproti Kostolu svätej Cibule: STARÝ GASTHOF U FRAU ERTLÖVEJ.

Keď sme vchádzali dnu, Siggy zatúkal na vývesku. „Graff, pozor na Ertlovú,“ zašepkal Siggy. Chichotajúc sa sme vošli do hostinca.

„Pekne vás vítam,“ pozdravila nás Frau Ertlová.

„Ach, ďakujeme,“ odvetil Siggy.

„Dáme si kávu,“ poprosil som Ertlovú. „Horúcu.“

„A môžeme si niekde umyť ruky?“ spýtal sa Siggy.

„Ach, samozrejme,“ povedala a ukázala na zadné dvere. „No žiarovka je vypálená.“

Neviem, či tam vôbec niekedy bola žiarovka. Pisoár bola kabínka so špinavou podlahou v zadnej časti Gasthofu vedľa dlhého úzkeho chlieva pre kozy. Kozy nás pozorovali, ako pumpujeme vodu. Siggy si napumpoval vodu na hlavu; keď potriasol hlavou, kozy zamečali a vrážali do dvierok chlieva.

„Moje úbohé kozičky,“ poľutoval ich Siggy, prišiel ku chlieviku a poťahal ich za brady. Ach, bola to láska na prvý pohľad, to bolo jasné. „Graff, choď dnu a stráž, či niekto nejde,“ prikázal mi.

Vo vnútri sa to zapľňalo – rodiny s kávou a klobáskami, osamelí ľudia za dlhým stolom s pivom.

„Dám vám kávu k oknu,“ povedala Ertlová.

Keď Siggy prišiel, sadli sme si k nášmu stolu – hneď vedľa rodiny s hašterivo vyzerajúcim starým otcom, zjavne ich vodcom. Najmladší člen rodiny, chlapec, nás sledoval nad dlhou klobáskou a rožkom, brada mu klesala, keď prežúval.

„Drzý malý fagan,“ zašepkal Siggy a zaškeril sa naňho. Chlapec prestal jesť a zahľadel sa naňho, takže Siggy sa naňho hrozivo zahnal vidličkou, bodol do vzduchu, a chlapec poťahal starého otca za ucho. Keď sa na nás starec pozrel, Siggy a ja sme len popíjali kávu; pozdravili sme ho a starý otec uštipol chlapca pod stolom.

„Len jedz, chlapče,“ povedal starý otec.

Chlapec sa pozrel von oknom a bol prvý, kto zazrel kozy.

„Kozy sú vonku!“ zakričal, ale starý otec ho znova uštipol.

„Chlapci, čo vidia všelijaké veci, by mali držať jazyk za zubami!“ vyhlásil.

No aj ostatní sa už pozerali von; aj starý otec ich zbadal.

„Zavrela som bránku,“ povedala Frau Ertlová. „Zavrela som ich pred omšou.“

Niekoľko starších chlapcov sa naparovalo pred *Gasthofom* a sácali sa pritom; kozy sa placho zhrčili pred kostolom. Starý otec, čo rád štípal svojho vnuka, sa nahol nad nami. „Frau Ertlová je vdova,“ povedal. „Potrebuje niekoho, kto by jej zatváral chliev s kozami.“ Potom mu zabehlo niečo, čo jedol, a rozkašľal sa.

Kozy na seba kývali hlavami a zmätene dupotali hore-dolu po kostolných schodoch. Chlapci ich nahnali ku dverám, ale nikto sa neodvážil ísť za nimi hore schodmi a zašpiniť si nedeľné šaty.

Vyšli sme von a pozorovali sme to, načúvali sme zvonom z inej dediny – odbíjalo nedeľné ráno s naliehavými uponáhľanými ozvenami, ktoré sa stíšili po každom údere zvona.

„To sú zvony zo St Leonhardu,“ vyhlásila jedna žena. „Máme

svoje vlastné zvony. Rada by som vedela, prečo v nedeľu nezvonia.“ Nastolila otázku, ktorú rozvíjali ďalšie hlasy:

„Náš zvonár práve raňajkuje.“

„Chceš povedať, že pije raňajky.“

„Starý ožran.“

„Deťom nič neujde.“

„Máme svoj vlastný kostol a svoje vlastné zvony. Prečo by sme mali počúvať cudzie zvony?“

„Náboženský fanatici,“ zašepkal Siggy, ale viac ho zaujímali kozy. Dav sa snažil zahnať ich ďalej od schodov.

„Chodte a zoženťe toho zvonára,“ povedala žena, ale zvonára už varovali, že sa proti nemu chystá sprisahanie; stál na schodoch do *Gasthofu* s pivom v ruke a krčil nos na slnku.

„Nuž, dámy,“ oslovil ich. „Milé dámy, nikdy by som nedosiahol,“ prehltol grgnutie, z čoho mu začali slziť oči, „také majstrovstvo v zvonení, ako môj kolega,“ ozvalo sa ohlušujúce grgnutie, „v St Leonharde,“ vyhlásil a vošiel zase dnu.

„Na tých zvonoch by sa mal naučiť zvoniť niekto iný,“ vyhlásila tá žena.

„Ach, na tom nič nie je,“ povedal starý otec.

„Je to nad tvoje sily, lebo inak by si to robil, to je jasné,“ poznamenala tá žena. „Ty priam prahneš po tom, aby si dačo robil.“

Žena s prísnyim výzorom mykla pevným štavnatým zadkom na starého otca; postavila sa pred neho a plecami sa mu otrela o bradu, keď sa od neho otočila. Takmer tam pritom nechala nohu – špičkou nadol, sukňa vytiahnutá do polovice stehna. Útľe lýtko nad členkom jej poskočilo a zovrelo sa ako päšť.

„Je to nad tvoje sily,“ vyhlásila a vybehla von na ulicu.

„Pozri sa na tie kozy, hentam!“ poznamenal Siggy. „Prečo neutečú? Mali by utiecť pred tými faganmi. Utečte!“ zahučal.

Starý otec sa pozrel na nás; zišiel o schod či dva nižšie a prisadol si k nám na schody. „Čo si to povedal, ty tam?“ spýtal sa starý otec.

„Je to volanie kôz,“ vyhlásil Siggy. „Na niektoré zaberá.“

Starý otec však zísal na Siggyho a škrípala pritom zubami. „Ty

teplý beťár,“ povedal a chytil ho za ruku, „videl som ťa,“ zašepkal a Siggy si vytrhol ruku.

„Kde je St Leonhard a jeho slávne zvony?“ vyzvedal som.

„Za horou,“ povedal starý otec. „Nie je to ani poriadna hora, ale keď počúvaš miestnych obyvateľov, povedal by si, že sú to Alpy. A nie je to ani poriadny kostol a nežije tam nikto, kto by naozaj stál za to, ale keď počúvate týchto ľudí... A na tom ich zvonení nič nie je!“

„Tak to teda choďte robiť,“ kázal mu Siggy.

„Mohol by som,“ dušoval sa starý otec.

„Tak to urobte,“ vyzval ho Siggy. „Zvoňte, až sa z toho všetci poštia! Nech sa celé mesto vála na ulici a drží si uši!“

„Ja sa nevyštvieram na tie schody,“ povedal starý otec. „Zadýchal by som sa už v polovici.“

„My vás *vynesieme* hore,“ ponúkol mu Siggy.

„A kto vôbec ste?“ čudoval sa starý otec. A zašepkal mi: „Videl som ho. Vzal zo stola soľničku – soľničku Frau Ertlovej – a vopchal si ju do toho smiešneho vrečka.“

„Prečo neutečú, Graff?“ zúfal si Siggy. Nejaký fagan už držal jednu kozu za nohu; bľačala a kopala, ale šmýkala sa dole schodmi.

„Myslíš si, koľko toho vieš o kozách,“ vyhlásil starý otec. „Ty si ich vypustil von, však? Si presne taký blázon.“

Vtedy už mali jednu kozu dole.

„Podme, Graff,“ vyzval ma Siggy.

„Poviem to,“ vyhrážal sa starý otec a začervenal sa. „Vdova Ertlová si myslí, že som len starý chumaj, ktorý nič nevie.“

„Bude si myslieť, že ste ešte väčší chumaj, keď to poviete – no nie, Graff?“

„Nechám vás zdrhnúť, kým jej to poviem,“ vyhlásil starý otec.

„Ach, Graff,“ povedal Siggy, „to hrozné riziko, čo podstupujú starí hlupáci!“

Keď sme vyrazili, mali dole už druhú kozu. Prvá koza stála na nohách, ale jedno tučné dievča jej dalo hlavu do zveráka a bradou jej nechutne šklbalo.

Koza otvorila ružovú papuľu, aby zabľáčala, ale v hluku našej motorky sme nepočuli, ako na nás volá.

Ako vraví zápisník:

*Kozy neutechú! No nie sú to divé zvery.
Vzmužte sa, divé zvery!*

Vily všade naokolo

Keď sme došli do St Leonhardu, zvonár do toho ešte stále mlátil; od zvonenia sa triasol celý kostol.

„Čo je to za hluk!“ čudoval sa Siggy. „Buch! Buch! Buch!“ kričal na zvonicu.

Jedno chudé dievčatko s pelendrekovou tyčinkou si všimlo, ako kričí. Zdvihlo zrak na kostol, ako keby očakávalo, že zo zvona sa uvoľní srdce a vyletí na nás.

„Buch!“ vyhrkol na ňu a vošli sme do *Gasthofu*.

Omša sa už medzitým skončila a *Gasthof* bol takmer prázdny. Elegantný, rezký muž stál pri okne a hľadel von na našu motorku. Vždy, keď zdvihol pivo, vyzeral, ako keby ho šiel hodiť cez plece; stúpал si jednou nohou na druhú, no zrazu stratil rovnováhu, no rýchlo ju znovu nadobudol, keď poskočil a urobil dvojkrok.

Unavený barman *Wirt* čítal noviny rozprestreté na pulte. Kúpili sme si dve fľaše chladného vína, peceň chleba a hrudku masla za dva šilingy.

Unavený *Wirt* sa spýtal: „Všetko do jednej tašky?“

„Jasné,“ odvetil som.

„Budem vám musieť dať dve tašky,“ povedal. „Nemám dosť veľkú tašku.“

Hravý muž pri okne sa otočil tak náhle, až sme nadskočili.

„Strčte si fľaše do zadku!“ zakričal. „Vložte si chlieb do inej tašky!“

„Bože!“ zľakol sa Siggy. „Srať na teba!“

„Čo?“ skríkol muž a urobil pred nami skok a dvojkrok. „Srať na mňa, čo? Éé!“ zavreštal, ako keby ho čosi chytilo pod krk.

„Naňho si radšej dávajte pozor,“ poradil im *Wirt*.

„Určite,“ odvetil Siggy.

„Lebo vás zažaluje,“ vyhlásil *Wirt*.

„Zažaluje?“ spýtal som sa.

„Živí sa tým,“ vysvetlil *Wirt*.

Muž, ktorý nás šiel žalovať, vyhlásil: „Strčte si zadky do jednej tašky.“

„Hej, dávaj si pozor,“ varoval ho *Siggy*.

No *Wirt* ho chytil za plece. „Radšej by ste sa mali mať pred ním na pozore,“ poradil mu. „Nechá vás, aby ste ho udreli, a potom vás zažaluje. Povie, že nemôže dýchať kvôli čelusti, vyhlási, že ho pri jedení bolí hlava. Ach, nemáme tu veľa cudzincov, ale on ide po každom.“

„Dám vám takú nakladačku, akú ste v živote nezažili!“ zajačal žalobca. Znovu nám predviedol dvojkrok a zvierajúc pohár v ruke, rozlial pivo.

„Varujem vás, on sa nebude biť,“ oznámil nám *Wirt*. „Len vás zažaluje.“

„Neviem si to predstaviť,“ povedal som.

„Je to neuveriteľné, ja viem,“ povedal unavený *Wirt*, ako keby nad tým zaspával. „A dokonca mu to dobre vychádza,“ povedal.

„Ako mu to môže vychádzať?“ vyzvedal *Siggy*.

My traja sme stáli pri sebe a sledovali ho, ako stojí jednou nohou na druhej, kníše sa a krúti kolenami ako dieťa, ktoré sa zo všetkých síl snaží nepocikať do nohavíc. No na mužovej tvári nebolo nič detské. Otvoril si zips a nalial si do gátí pivo.

„Je trochu teplý,“ vyhlásil *Wirt*.

Opäť nám predviedol tackavý dvojkrok, ale rýchlo strácal eleganciu; plieskal otvorenými nohavicami, rozzipsoval si ich a zase zazipsoval, načo mu pena z piva vyšplechla na nohu. Žmurkol na *Siggyho*. „Ty-ty, slintal, „ty-ty!“

„Zažaluje vás!“ skríkol *Wirt*, ale nestihol zachytiť *Siggyho* ruku.

Siggy už vzal prilbu z pultu a rozhojdal ju dva razy dookola na remienku, rozkrútil ju celým ramenom a hodil do prekvapeného rozšanteného muža. Trafil ho do nechráneného rozkroku a zvalil ho. Muž na zadku zavyl a kolenami si kopal do hrude.

„Vážne,“ povedal *Wirt*. „Zažaluje vás, viem to.“

„Si totálny debil,“ vyhlásil Siggy. „A môžeš mu povedať, že sme šli opačným smerom.“

„Jasné, môžem,“ povedal hundrajúci *Wirt*. „Vôbec mi to neva-
dí, chlapci.“

Rýchlo sme odtiaľ vyšli bez tašiek na to, čo sme kúpili; opustili sme najnudnejšieho *Wirta*, akého som kedy stretol, s jeho *Gasthofom* a s chlapíkom, čo jačal ako oškvarená myš.

Pri motorke som napchal veci do Siggyho zadného vrečka.

„Prekrista, Sig,“ oslovil som ho. „Pustiť kozy, dať výprask ču-
dákovi!“

„No tak, ser na mňa,“ naštvál sa Siggy.

„Ach, sme to my ale párik,“ povedal som, nič som tým nemyslel, no on sa obrátil ku mne na sedadle a zahľadel sa na mňa.

Potom sa ozval tak nahlas, až vystrašil motocykel. „A sme, Graff? No, máme hrudku masla na panvicu a strúhanku z chleba na obalenie pstruha. Mám aj pivo, aby som si ho mohol naliať do nohavíc! A možno sa zadusím na rybej kosti a nechám ťa, aby si spackal zvyšok dňa sám!“

„Ach, srať na to,“ uľavil som si. „Ach, prekrista, Sig.“

Práve keď zaradil rýchlosť, akoby odnikiaľ sa zjavilo malé chudé dievča a dotklo sa Siggyho ruky pelendrekovou tyčinkou – dotklo sa ho zľahka a magicky, ako keby jej sladké drievko bol čarovný prúťik Dobrej víly.

Zápisník to zaznamenáva poéziou:

*Ach, tie veci, ktoré chceš,
sú veľmi súkromné –
súkromné, súkromné,
veľmi súkromné.
Ach, jediné spôsoby,
ako ich dostať,
sú veľmi verejné –
verejné, verejné,
naozaj hnusne-verejné.*

*Takže, Bože, pomôž nám, Graff.
Velký medved', Velký voz,
Pomáhaj nám obom.*

Určite je to jedna z jeho najhorších básní.

Druhý slasťný boží zásah

Od St Leonhardu sa cesta skrúťla prudko nadol, preťala vysoké brehy a tam, kde sa Ybbs pri Waidhofene vylieva z hôr, sa zmenila na štrkovú kľukatú horskú dráhu. Štrk bol jemný a voľne roztrúsený na okrajoch. Snažili sme držať pri strede cesty; zadné koleso sa stále prešmykovalo a nás dvíhalo zo sedadla; rútili sme sa nahnúť dopredu, s nohami na pedáloch.

Prvý sad sa začal ani nie kilometer a pol pod St Leonhardom. Jablkové sady, rady stromov sa tiahli po oboch stranách cesty, mladé stromy, praskajúce vo vetre, i staré skrútené stromiská, čupiace a nehybné; tráva medzi stromami bola pokosená a zhrabaná do kôpok. Na slnku voňala nepríjemne sladko. Začínali kvitnúť jablonoňové púčiky.

Potom sme sa postavili na nožné pedále a nechali motorku, aby pod nami uhaňala ako kôň; bola to paradná jazda, cesta klesala a skrúcala sa, ponúkala nám bleskový pohľad na stromy na jednej strane a vzápätí na opačnej; hlučné kobyľky vyskakovali z jarkov a drozdy sa zlietali tak prudko, až sa takmer zrazili.

Potom po nás šľahol dievčenský vrkoč, keď dievčina mykla hlavou smerom k rachotu, čo sme vydávali, a uskočila z cesty. Bol to hrubý gaštanový vrkoč, dlhý až po pás, jeho koniec jej švihal až po zadok. Sukňu jej napínal skôr vietor než boky. Štrk bol príliš jemný, aby sme mohli zabrzdziť, tak sme ju zazreli len na chvíľu – dlhé hnedé nohy a dlhé prsty, ktorými si pridržovala sukňu na kolenách. Potom som sa obzrel ponad plece a ona odvrátila tvár. Pohodila vrkočom a ten predviedol na slnku hadí tanec, keď jej ho vietor nadvihol dohora. Takmer som naň dosiahol, ale vietor jej ho spustil na plece a ona si ho drsne strhla k lícu; to bolo jediné, čo som z nej zazrel, okrem tašky s bielizňou, ktorá jej visela na pleci.

Prudkým pohybom si uhladila dlhú koženú bundu rovnako drsne, ako si pritiahla vrkoč. Potom sa nám stratila za zákrutou cesty.

„Videl si jej tvár, Sig?“

„Ani ty si sa nepozeral na jej tvár.“

„Keď som sa obrátil, pozeral som sa. Schovala ju predo mnou.“

„Aha,“ odvetil Siggy. „Cíti sa vinná. Zlé znamenie, Graff.“

No ja som ju hľadal po celej ceste, ako keby sa dievčatá s vrkočmi takými gaštanovými a hustými vyskytovali tak hojne ako jabloňové púčiky a kobylky.

Veľký medved', veľký voz, tvoje spôsoby sú naozaj nevyspytateľné

Pod jabľoňami boli napadané listy a konáre, ktoré zberačom raždia ušli. Vetvy obsypané kvetmi a púčikmi; včelie úle opreté o debničky na jablká, natreté na bielo a poukladané dovysoka, aby ich traktory a konské povozy nezhodili a nevysypali roje. Včely mali teraz prácu v sadoch; boli vonku, aby otvárali puký jabloní, lietali z kvetu na kvet – ach, priateľka kvetov a oplodňovania, peľonosná včela!

„Nie je oplodňovanie úžasné?“ spýtal sa Siggy.

Chrastie pod stromom sa dalo ľahko polámať na drobné kúsky – pripravili sme si z neho rýchlu pahrebu; poľkali sme uhlíky vodou, aby sme uhasili plamienky. Potom sme položili panvicu na rozhorúčené kamene a na ňu sme hodili maslo. Siggy rozdrobil kôrku chleba a obalil vlhké pstruhy, až boli chlpaté od strúhanky.

Cestu a sady pretínal úzky potok a stekal dole horou – tam, kam pôjdeme aj my a uvidíme Waidhofen; po obede.

Potok bol taký malý, že sme si ho takmer nevšimli; mostík bol vechý, že sme skoro prepadli cez jeho latky. No pstruhy tu neboli plaché, smelo vyskakovali nad vodu; vzápätí už prskali na panvici a zladili svoju hudbu so bzukotom včiel v sadoch.

Jedna včela letela na kvet nad potokom; vzdušný prúd ju strhol a namočila si krídla; teraz veslovala na okvetnom lístku. No bolo jej lepšie, keď sa vznášala vo vzduchu, než na vode; obrovský pstruh vyskočil od brehu, vyrazil dohora a zhltol včelu aj s kvetom. Keď sa ponoril, ostala po ňom len sčerená vlnka.

„Je tam jeden, ktorého sme nechytili,“ vyhlásil som.

„Je tam jeden, ktorý by zožral celú tvoju udicu,“ povedal Siggy.

Jedli sme ledabolo, naberali sme si kúsky vreckovým nožíkom, kým pstruh dosť nevychladol, aby sme ho mohli jesť rukami. Pivo

sa nám chladilo v potoku, čakalo, kým si ho dáme s popoludňajšou fajkou.

Potom sme vyvalili brucho k slnku. Včely bzučali všade okolo nás; nevidel som cestu od sadu, len zábradlie na moste a koruny stromov, rozkvitnuté kvety a puky so zelenými škvrkami. Tento svet je k sebe láskavý, pomyslel som si. Včely robia med pre včelára a rozmnožujú jablká sadára; nikomu to neublíži. Ak by bol úlisný Herr Faber včelár, a Gippel sadár, boli by aj ony v poriadku?

Tak som povedal: „Sig, toto ma nikdy neunaví.“

„Niekedy aj prší,“ povedal, „a inokedy sneží.“

A zápisník všetko mení na poéziu:

Osud čaká.

Či sa ponáhľaš,

alebo či čakáš,

Osudu je to úplne jedno.

Potom som zbadal jej hlavu, ako sa nežne hýbe nad zábradlím mosta; jednu ruku položila na zábradlie, a myslím, že kráčala po špičkách, aby nás nevyrušila. Červený vrkoč mala stiahnutý poza plece a vsunutý pod golier koženej bundy; hrubý uzol vlasov si pritiahla ku krku ako šál a nad ním vykúkala jej dlhá tvár. Zábradlie ju odťalo od pása nadol, takže sa pri nás zakrádala len jej busta.

Nechal som si oči napoly zažmúrené a zašepkal som: „Pozri sa tam, Sig, ale pokojne – neotváraj oči. Na most, pozri sa.“

„Poondiaty Graff!“ vyštekol Siggý a posadil sa. „Kam sa mám pozrieť bez toho, aby som otvoril oči? Ako sa tam mám pozrieť?“

Dievča trochu vykričlo; takmer mi vyskočilo zo zorného poľa. Musel som si sadnúť, aby som videl, ako schádza z mosta a prechádza na opačnú stranu cesty. Nohy si skrývala za tašku s bielizňou.

„Je to tá baba, Siggý.“

„Ach, ty frajer,“ odvrkol.

Dievča šlo stále ďalej.

„Sem!“ zvolal som. „Môžeme ťa zviezť?“

„Zviezť ju?“ čudoval sa Siggy. „Traja na našej motorke?“

„Kam ideš?“ zakričal som. Vtedy som už musel vstať, aby som ju videl.

„Uteká z domu, Graff. Na tom sa nebudeme podieľať.“

„Neutekám,“ odvetilo dievča a ani na nás nepozrelo, no zastalo.

„Nevedel som, že to počuje, Graff. A vôbec, viem, že uteká,“ zašepkal Siggy.

Dievča sa k nám otočilo, no ešte stále skrývalo nohy za tašku s bielizňou.

„Kam ideš?“ spýtal som sa.

„Mám novú prácu vo Waidhofene, idem tam nastúpiť,“ vyhlásila.

„Čo si robila predtým?“ spýtal sa Siggy.

„Starala som sa o tetu v St Leonharde,“ vysvetlila. „No mám inú tetu vo Waidhofene a ona vlastní *gasthaus*. Dá mi plat a samostatnú izbu.“

„Tá druhá teta umrela?“ spýtal sa Siggy.

„Práve sme sa zberali do Waidhofenu,“ povedal som.

„Práve sme oddychovali, Graff,“ povedal Siggy.

Dievča sa vrátilo o kúsok späť. Tašku si tlačilo pred sebou, tvár obrátilo k zemi – jej oči skrývali mihalnice a tienili vlasy. Zdalo sa, akoby jej tvár odrážala červeň vrkoča. Pozrela sa na motorku.

„Nemáte pre mňa miesto,“ vyhlásila. „Kde by som sedela?“

„Medzi nami,“ povedal som jej.

„Kto riadi?“ spýtala sa.

„Ja,“ odvetil Siggy. „Graff ťa rád podrží.“

„Môžeš si dať moju prilbu,“ povedal som jej.

„Môžem?“ spýtala sa. „Neprekáža ti to?“

„No musíš si dať vrkoč von z prilby,“ povedal Siggy. „Do nej sa nezmestí, však, Graff?“

Zahnal som ho, aby vzal udice; panvicu sme ochladili v potoku. Dievča si zaviazalo šnúrkou na taške okolo pása a zavesilo si ju pred seba.

„Môžem si to položiť na kolená?“ spýtala sa.